VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 10 Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, tammik. 25 p. — Thursday, Jan. 25, 1968

USA uhkailee Koreaa sotalaivoilla

Pueblon komentaja sanoo olleensa vain 7,6 mailin päässä P-Korean rannalta – "apua ei ehditty antaa" Pentagon – Kongressin jäsenillä epäilyä tietojen todenperäisyydestä

Washington. — Yhdysvaltalainen ydinkäyttöinen lentokoneiden tukilaiva Enterprise, minkä Japanissa vierailu aiheutti äskettäin suuria mielenosoituksia Sasebon satamakaupungissa Tokiossa, on lähetetty Japanin merelle tarkoituksella painostaa Pohjois-Koreaa vapauttamaan vakoilulaiva Pueblon minkä korealaiset pidättivät miehistöineen viime tiistaina.

Etelä-Koreasta annettujen tietojen mukaan 75,000 tonnin kantoinen Enterprise ja sen tukilaivat on komennettu vain 12 mailin päähän Pohjois-Korean rannikolta. Pohjois-Korea pitää aluevesiensa rajoja 12 mailin päässä rannikolta.

Yhdysvaltain korkea-arvoisten viranomaisten kerrotaan sanoneen keskiviikkoiltana, että diplomaattiset yritykset mainitun vakoilulaivan vapauttamiseksi eivät ole tuottaneet toivottuja tuloksia. Kieltämättä mahdollisuutta, että Yhdysvallat voi turvautua voimatoimenpiteisiin Pohjois-Koreaa vastaan, Washingtonin sanotaan keskittävän nyt toimintansa diplomaattisiin ponnisteluihin.

USAn ulkoministeri Dean Rusk sanoi Pueblon pidätystä "sotatoimen piteeksi" ja vaati Pohjois-Koreaa vapauttamaan laivan.

Yhdysvaltain kansallinen turvallisuusneuvosto kokoontui presidentti Johnsonin johdolla keskustelemaan asiasta.

Torstaina tiedoitettiin siitä "ihmeellisestä" asiasta, että Pueblo esitti avunpyynnön "liian myöhään" kuten sanotaan.

Tässä yhteydessä on viitattu siihen, että Yhdysvalloilla on lento- ja muita tukikohtia miltei kivenheiton päässä Etelä-Koreassa, mistä helposti ja nopeasti olisi voitu apua lähettää — mikäli Pueblo todella oli aluevesirajojen ulkopuolella. Pentagon sanoo kuitenkin, että avunpyynnön tultua "oli jo liian myöhäistä" lentoteitsekin apua lähettää!

Washington. — Yhdysvaltain hallituksen toimesta annettiin keskiviikkona kielteinen arvio siitä lausunnosta, jonka Pueblon kapteenin, komendöri Lloyd Bucherin kerrotaan vangiksi joutumisensa jälkeen allekirjoittaneen.

Pohjois-Korean radion tiedonannon mukaan komendöri Bucherin allekirjoittamassa lausunnossa sanotaan:

"Minulla ei ollut minkäänlaista tekosyytä sille rikolliselle toimenpiteelleni kun laivani tunkeutua syvälle Korean demokraattisen tasavallan aluevesille . . ."

Pentagonin puhemies Phil G. Goulding sanoi "ehdottomasti paikkansapitämättömäksi komendöri Bucherin lausuntoa, että vakoilulaiva tunkeutui P-Korean aluevesille. **Hän sanoi Pueblon päällystölle annetun määräyksen, että laivan tulee pysytellä ainakin 13 mailin päässä Pohjois-Korean rannikosta.**

Komendöri Bucherin kerrotaan sanoneen:

"Jouluk. 2 pnä viime vuonna saimme Sasebon satamassa (Japanissa) USAn laivaston kontra-amiraali Frank A. Johnsonilta komennuksen mennä suorittamaan sotilaallista vakoilua Neuvostoliiton itäisiin osiin ja Korean demokraattisen tasavallan rannikolle.

"Sellaisen vakoilutoiminnan avulla minun laivani sai selville sotilaallisia laitteita sosialistisista maista ja lähetti nämä tiedot USAn keskusvakoilujärjestölle (CIA).

". . . Tammikuun 16 pnä tulimme Korean demokraattisen tasavallan rannikolle. Saamieni ohjeitten mukaisesti laivani oli jatkuvasti valppaustilanteessa . . . Lisäksi urkeimme erinäisiä laitoksia ja teollisuuslaitosten paikkoja sekä asevoimien sijaintia itärannikolla, purjehtien 7.6 mailin päähän Rodosta, missä Pohjois-Korean laivaston patrulli tuli näkyviimme.

"Me olimme valppaina ja yritimme heti paeta, ampuen Korean demokraattisen laivaston aluksia. Mutta tilanne tuli yhä vaarallisemmaksi meille; yksi miehistäni kaatui, toinen haavoittui vaarallisesti ja kaksi muuta lievästi.

"Meillä ei ollut ulospääsytietä ja niin sai Korean laivaston alukset laivamme pidätetyksi. Jouduttuani nyt kiinni minä sanon avoimesti, että tekomme oli rikollinen toimenpide, mikä julkeasti rikkoi aseleposopimusta, ollen avoin hyökkäystoimenpide."

Sota-haukkoihin lukeutuvat USAn senaatin ja kongressin jäsenet ovat vaatineet avoimia sotatoimenpiteitä Pohjois-Koreaa vastaan. Senaattori Henry Jackson (D.) uhkasi — ja hän ei suinkaan ole yksin — että Yhdysvaltain asevoimat eivät tässä

(Jatkuu sivulla 4)

Sanoo naisten opettaneen lapsille kauppanäpistelyä

Muskegon, Mich. — Muskegonilainen isoäiti, 53-vuotias Genevieve Nichol ja hänen tyttönsä, 29-vuotias äiti, Betty Keller vangittiin yhdessä kuuden 2—14-vuotiaan lapsen kanssa syytettynä siitä, että naiset opettivat lapsille varastamista kaupoista.

Naisten autosta kerrotaan löydetyn erinäisiä tavaroita. Viisi lapsista on mrs. Kellerin lapsia ja siis mrs. Nicholin lastenlapsia; kuudennen olleen jonkun sukulaisen lapsi.

Muskegonin kunnan poliisipäällikkö Donald Robbins sanoi naisten ylläpitäneen koulua, missä opetettiin "lapsia varastamaan".

Kaivosyhtiöt värväävät Euroopasta työvoimaa

Orlikow haluaa tietää mitä mahdollisuuksia on annettu Canadan työttömille ja intiaaneille

Ottawa. — Canadalaiset kaivosyhtiöt värväävät hallituksen avulla työvoimaa ulkomailta, tiedoitettiin alahuoneen istunnossa maanantaina.

Tätä työvoiman värväystä harjoitetaan ulkomailla siksi kun Pohjois-Ontariossa ja Quebecissa 'ei ole riittävästi työvoimaa tarpeen tyydyttämiseksi", väitettiin tiedonannon yhteydessä.

Vastauksena David Orlikowin (NDP — Winnipeg North) tiedusteluun siirtolaisasiain ministerin parlamenttisihteeri John Munro sanoi, että syyskuun 30 päivään mennessä oli Canada ottanut vastaan 250 kaivos-sekatyömiestä.

Little Long Lac Gold Mines Ltd., Toronto; International Nickel Co. of Canada Ltd, Sudbury; ja Patrick Harrison and Co., Montrealista aikoo tuottaa vielä 425 sekatyöläistä, sanottiin vastauksen yhteydessä.

Little Long Lac toivoo voivansa värvätä 100 miestä ja Patrick Harrison 50. Inco yrittää saada Yhdistyneestä Kuningaskunnasta 275 miestä.

(Incon Copper Cliffissa olevien edustajain kerrotaan sanoneen, että näitä miehiä ei ole tarkoitus tuottaa lainkaan Sudburyyn, vaan yksinomaan Incon työmaille Manitobaan Thompsonin kaivoksille. Saman tiedonannon mukaan Incolla on Sudburyssa tarjolla riittävästi uutta työvoimaa.)

Mr. Munron antaman vastauksen yhteydessä sanotaan, että canadalaisia työläisiä värvätään jatkuvasti kaivosmiehiksi ja kaivoksissa työskenteleviksi sekatyöläisiksi, mutta miehiä ei ole riittävästi."

Mr. Orlikow halusi tietää, ovatko hallituksen viranomaiset keskustelleet tästä asiasta ammattiyhdistysten edustajain kanssa. Mr. Munro vastasi kierrellen: "Ammattiyhdistykset eivät ole ilmaisseet siirtolaisministeriölle kantaansa asiasta. Jos ne esittävät, niitä tullaan harkitsemaan täydellisesti."

Mr. Orlikow tiedusteli myös, onko yritetty osittain työvoimapuutteen korjaamiseen ottamalla työhön Canadan intiaaneja ja eskimoja sekä harjoittamalla heitä siihen.

Mr. Munro sanoi siirtolaisministeriön "aktiivisesti edistävän (promote) intiaanien ja eskimojen värväämistä, mutta ko. yhtiöiden kantana on se, että ne ovat valmiina ottamaan sopivia kandidaatteja" palvelukseensa".

Euroopasta värvättävät kaivos-sekatyöläiset aiotaan sijoittaa Little Long Lacin toimesta työhön Quebecim Rouyniin, Norrien, Chibougamiin, Fournieriin ja Dubuisson kuntiin ja Ontariossa Kirkland Lakelle, Manitouwadgeen, Renabieen ja Geraldtoniin.

Patrick Harrison ja kumppanit värväävät Euroopasta miehiä käytettäväksi kaivostöissä missä tahansa Canadan osassa.

NELJÄ V-POMMIA KULJETTANUT USAn LENTOKONE SYÖKSYI ALAS

Hätälaskua yrittänyt suuri B-52 pommittajakone syöksyi jäälle Grönlannin rannikolla — vielä ei ole tietoa mitä tapahtui lentokoneen kuljettamille pommeille

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimien suuri pommittajalentokone B-52, jonka lastina sanotaan olleen 4 vetypommia, yritti sunnuntai-iltana tehdä hätälaskun Thule-lentotukiasemalle mutta syöksyi Grönlannin rannikolla jäälle ja tuhoutui liekeissä.

Tiedoittaessaan tästä lentokoneen tuhoutumisesta, USAn puolustusministeriö vakuutti maanantaina, että sen "ydinpommeissa ei ollut latauslaitteita, ja että niinmuodoin ei räjähdysvaaraa ole". Mitään ei sanottu esim. radioaktiivisen aineen valloille pääsemisen vaarasta. Mitään tietoa ei liioin annettu siitä, mitä tapahtui näille ydinpommeille.

Erään tiedon mukaan palamaan syttynyt pommittajakone sulatti jäähän reiän, mihin pommit putosivat. Paikalla on "useita satoja jalkoja syvä vesi". Toisen tiedon mukaan pommittajakone on jäänyt jäätikölle ja pommit ovat vielä koneessa kiinni.

On merkkejä siitä, että tapahtuman tutkimustöitä vaikeuttaa arktinen pimeys — sillä alueella on päivänvaloa vain pari tuntia vuorokaudessa kerrotaan yhdysvaltalaispiireistä.

Washingtonin tiedonantojen mukaan B-52 pommittaja syöksyi klo 3.40 ip. (sunnuntaina) North Star Bayn jäälle, noin 7 mailia Luoteis-Grönlannissa olevasta Thulen lentotukiasemasta.

Amerikkalaispiireistä myönnettiin että tämä tapaus aiheutti suurta huolta Tanskalle, missä toimitettiin yleisvaalit tiistaina. Grönlanti on itsehallintainen osa Tanskasta. Koneen seitsenhenkisestä miehistöstä pelastui 6 mutta 1 kuoli.

Kunkin vetypommin sanotaan käsittävän räjähdysainetta yhden megatonnin, mikä vastaa 1 miljoonaa tonnia TNT:ta.

(Canadalaisten viranomaisten selityksen mukaan USA—Canadan sopimuksen perusteella Yhdysvaltain strategisten ilmavoimien pmmittajat saavat lentää Canadan alueen yli. Canadan puolustusviranomaiset saavat päivittäiset tiedot näiden lentojen lukumäärästä, mutta eivät tiedä, oliko tuhoutunut kone lentänyt Canadan alueiden yli.)

Tämä oli kolmastoista huomattavampi lento-onnettomuus, mihin liittyy myös ydinaseita, vuoden 1958 jälkeen tiedoitti USAn puolustusministeriö. Mikään aikaisempi onnettomuus ei ole aiheuttanut ydinpommiräjähdystä, mutta tätä räjähtävää ainetta on kulkeutunut pois onnettomuuksien johdosta.

Viimeisin suurin onnettomuus tapahtui tammikuun 17 pnä 1966 kun B-52 pommittaja, jonka lastina oli 4 vetypommia, ajoi Palormon luona Espanjan ilmatilassa yhteen KC-135 tankkilentokoneen kansa. Kolme sen pommeista putosi maahan, mutta yksi meni mereen. Viimeksimainittu pommi, joka painui 2,500 jalan syvyyteen, saatiin nostetuksi ylös 80 päivän kuluttua.

USAn sotilasviranomaiset arvelevat, että Grönlannin luona on helpompi saada pommit pois merestä, sillä veden syvyys onnettomuuspaikalla on vain muutama sata jalkaa.

Yhdysvalloista on lähetetty paikalle tutkijoita ja asiantuntijoita, ollen viimeksimainittujen tehtävänä huolehtia turvallisuuskysymyksistä vetypommien käsittelyn yhteydessä.

VIIME TIEDOT

Kööpenhamina. — Yhdysvaltalais- ja NATO-mielinen Jens Otto Kragin johtama Tanskan sosialidemokraattinen hallitus kärsi keskiviikkoisissa yleivaaleissa suuren vaalitappion, kiitos siitä USA:n B-52 lentokoneen syöksymiselle Grönlannin rannikolle ja ennenkaikkea kasvavalle NATO:n jäsenyyden vastustamiselle tanskalaisten keskuudessa.

Niagara Falls. — Pannen empimättä suurten vakuutusyhtiöiden edut väestön yleisetujen yläpuolelle, pääministeri John Robarts julisti täällä keskiviikkona, että Ontarion hallitus ei yhdy Kansalliseen sairaushuoltolakiin ainakaan vuoteen, mikäli mainittu laki astuu voimaan heinäkuun 1 pnä kuten on luvattu. Lähemmin asiasta lauantaina.

Moskova. — Britannian pääministeri Harold Wilsonin vierailun päätyttyä julkaistiin mr. Wilsonin ja NL:n pääministeri Kosyginin yhteinen lausunto, missä vaaditaan (sodan jatkamisen asemesta) Vietnamin ongelman "poliittista ratkaisua". Kummankin osapuolen toimesta korostetaan tässä lausunnossa, että Britannia ja Neuvostoliitto tulevat toimimaan yhdessä ja erikseen tällaisen poliittisen ratkaisun saavuttamiseksi.

Länsi-Saksa asettui poikkiteloin ydinasekysymyksessä

Bonn. — Länsi-Saksan kansleri Kiesinger sanoi tiistaina, että hänen hallituksensa ei hyväksy Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton yhteistä ehdotusta ydinaseiden levittämisen kieltämiseksi.

Yhdysvaltain vakoilulaiva on pidätetty P-Korean rannikolta

Väkevämmän oikeuteen turvautuva USA vaatii uhkaillen vakoilulaivan viivyttelemätöntä vapauttamista

Washingtn. — Pentagon tiedoitti tiistaina aamupäivällä, että Pohjois-Korean toimesta oli pidätetty USAn "vakoilutietoja keräävä laiva" USS Pueblon ja sen 83 henkeä käsittävän miehistö.

Toisin mitä on Pohjois-Korean hallitus tiedottanut, Washington väitti, että Pueblon pidätys tapahtui 25 mailin päässä Pohjois-Korean rannikolta. Yhdysvaltain hallitus ilmoitti, että se yrittää Neuvostoliiton hallituksen välityksellä päästä asian johdosta yhteyteen Pohjois-Korean hallituksen kanssa, jota USA ei ole tunnustanut.

Pohjois-Korea selitti Dyong Yangin radiotiedossa, että vakoilulaiva Pueblo loukkasi Pohjois-Korean aluevesien koskemattomuutta suorittaessaan vihamielisiä toimenpiteitä Pohjois-Koreaa vastaan.

Tokio. — Myöhemmin tiistaina Pohjois-Korean hallitus esitti syytöksen, että Yhdysvallat lähetti vakoilulaivansa Pueblon Korean aluevesille kostotoimenpiteenä siitä, kun Etelä-Korean partisaanit suorittivat sunnuntaina hyökkäyksen vihollisiaan vastaan Seoulissa, Etelä-Korean pääkaupungissa.

Pohjois-Korean uutistoimisto selitti, että rutiinitehtävissä ollut Pohjois-Korean laivastoalus pidätti Yhdysvaltain "vakoilulaivan, päättävästi lopettaen Yhdysvaltain imperialismin vihattujen provokaattorien vastarinnan".

Uutistoimisto sanoo Etelä-Korealla olevien yhdysvaltalaisten sotilasviranomaisten "saaneen raivokohtauksen" siitä kun partisaanit järjestivät sunnuntaina yllätyshyökkäyksen Seoulin keskuksessa. Lausunnossa sanotaan "imperialistien ja heidän nukke-äijiensä menettäneen mielenmalttinsa sissitoiminnan nopeasta kasvusta Etelä-Koreassa".

Yhdysvaltain vakoilulaiva soluttautui meidän aluevesillemme, suorittaen vakavan provkaattorisen teon", sanotaan Pohjois-Korean tiedonannossa.

Washington. — Myöhemmin tiistaina täällä annettujen tietojen mukaan joitakin Pueblon miehiä haavoittui silloin kun Pohjois-Korea pidätti 935-tonnin kantoisen vakoilulaivan.

Yhdysvaltain sotaisimmat kongressimiehet vaativat hallitukseltaan "mitä tahansa tekoja" Pueblon vapauttamiseksi heti. Eräistä piireistä annettiin ymmärtää, että jos asiat olisivat ennallaan, Yhdysvaltain sotalaivat olisi komennettu ilman muuta hyökkäykseen Pohjois-Koreaan, mutta kun Washingtonilla on "kädet täynnä Vietnamissa", niin siitä on tällä kertaa luovuttava.

Keskiviikkoaamuisten tietojen mukaan Yhdysvaltain hallituksen uskotaan toimivan pidättyvästi diplomaattiteitse Pueblon vapauttamiseksi vaikka se tarkoittaakin, kuten on sanottu asian käsittelyn pitkittymistä.

Pohjois-Korea korosti, että Pueblo oli vakoilutoimissa sen aluevesillä.

Tällaisen vakoilulaivan ttehtävänä sanotaan olevan "kuunnella radiotietoja, ottaa selville tutkalaitteiden paikat jne.

Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk sanoi Pohjois-Korean toimenpidettä "äärettömän vakavaksi" teoksi.

Täkäläiset tarkkailijat olettavat Pueblon pitäneen silmällä Pohjois-Korean laivaston liikehtimistä.

Pidätetyn Pueblon 83-henkisestä miehistöstä on 6 upseeria, 75 asevelvollisuuttaan suorittavaa miestä ja 2 siviiliä.

Pentagonin viranomaiset kieltäytyivät maanantaina ja tiistaina keskustelemasta siitä missä tehtävissä Pueblo toimi Korean rannikkoalueella.

Viranomaiset kertoivat kuitenkin, että Pueblossa oli kaksi 50 kaliberin konekivääriä ja maihin nousuissa käytettyjä pikkuaseita ja pistooleja.

Vaikka Pentagon oli äänettömänä siitä, missä tehtävissä tämä vakoilulaiva Pueblo oli, yleisesti kuitenkin myönnetään, että laivassa oli hyvin herkkiä elektroonilaitteita ja että se oli jonkinlaisessa operatiotehtävässä.

Washingtonissa ilmaistiin tiistaina "pelko" että on suoritettava pitkittyviä neuvotteluja ennenkuin laiva ja miehistö saadaan vapautetuksi.

Aina vain lisää toisten asioihin sekaantumista

Pommitettuaan toista viikkoa sitten rajusti Laosia Yhdysvallat on rakentanut sinne "miinamuurin"

Washington. — Valkoisen talon ja Pentagonin edustajat myönsivät alkuviikolla, että Yhdysvallat sekaantuu entistä enemmän myös Laosin sisäisiin asioihin rakentamalla "solustasvastaisia esiteitä Laosin poikki, kuten tiedoitettiin maanantaina.

Tämä huippusalainen nykyaikaisen "Kiinan muurin" hinta on peräti $750 miljoonaa.

Tämä Laosin eristysalue kulkee samansuuntaisesti sen demilitarisoidun linjan kanssa, mikä jakaa Vietnamin Etelä- ja Pohjois-Vietnamiksi. Sen rakentamisen "oikeuttamiseksi sanotaan, että tarkoitus on siten tukahduttaa Pohjois-Vietnamin sotavoimien tarvikkeiden kulkemisen Etelä-Vietnamiin.

Tähän Laosin "muuriin" kuuluu pääasiassa elektronisia hälytyslaitteita ja miinoja — mitä ei ole viety sinne rehellisesti Laosin kanssa asiasta julkisesti sopimalla, vaan pudottamalla miinoja jne lentokoneista "luonnollisille kulkureiteille, kuten kukkulain välipaikoilla selitettiin Washingtonista.

Osa on sen tyyppisiä miinoja, että ne voidaan räjäyttää alueen yllä lentävistä lentokoneista silloin jos soluttautuminen saadaan selville.

"Muurin päätarkoituksena" on kuitenkin hälytyksen antaminen USAn ilmavoimille.

Pian virastaan sivuutettava USAn puolustusministeri Robert McNamara tiedoitti syyskuun 7 pnä, että Vietnamin demilitarisoidulle alueelle rakennetaan tällainen solutusvastainen este, mutta hän kieltäytyi silloin sanomasta, vedetäänkö se myös Laosin alueelle.

Laosin "muurin" sanotaan olevan osalta "näkymättömän" — sillä siellä ei ole vedetty piikkilanka-aitoja eikä sinne ole pystytetty suuria tutkalaitteita koska Laosin "puolueeton' pääministeri Prinssi Souvanna Phouma ei halua antaa mitään merkkejä siitä, että hän suosii kumpaakaan osapuolta (Vietnamissa).

Joissakin "toivorikkaissa" piireissä on puolusteltu tätä "muuria" olettamuksella, että se voi helpoittaa presidentti Johnsonia pommituksen lopettamisessa julistamalla, että nyt ei Pohjois-Vietnamin pommitus ole enää tarpeellista.

Nyt yhdysvaltalaisvirkailijat tekivät kuitenkin täysin selväksi, että Laosin alueelle muodostettu varoitusmuuri ei tule pommituksen tilalle, vaan pommituksen avuksi.

Viime kesänä Yhdysvaltain viranomaiset myönsivät, että USAn lentokoneet ovat pommittaneet Laosin vissejä alueita noin kaksi vuotta.

Tammikuun puolivälissä (tänä vuonna) tiedoitettiin Saigonista, että Yhdysvaltain ilmapommitukset oli silloin kohdistettu väliaikaisesti Laosia vastaan.

Silloisten tiedonantojen mukaan yhdysvaltalaiset lähettivät noin 250 hävittäjä-pommittajaa joka päivä Laosin erinäisiä tieverkostoja tuhoamaan. Edelleen kerrottiin, että Yhdysvaltain lentotukilaivoiltakin lähetettiin lentokoneita Laosin alueita pommittamaan.

BELL-YHTIÖ SAA PITÄÄ KORKEAN VOITTOTASON

Ottawa. — Canadan liikennelaitos-komissioni tiedoitti tiistaina, että korkeista voittoprosenteistaan huolimatta Bell puhelinyhtiön ei tarvitse laskea puhelinmaksujensa taksoja.

Mainitun komissionin rautatieasiain komitea myönsi, että Bellyhtiön voitot ylittävät vuonna 1966 määritellyn korkeimman sallitun rajan.

Mutta se on tehnyt yhtiölle edullisen päätöksensä "muuttuneen taloustilanteen perusteella, kuten komissioni selittää ja niinmuodoin puhelinyhtiön ei tarvitse alentaa puhelinmaksujensa taksoja alentaakseen voittojensa korkeimman rajan säädettyyn määrään.

Kuukausia kestäneen yleisten kuulustelujen jälkeen maiinttu komissioni määritteli v. 1966, että Bellyhtiö saisi hankkia voittoa korkeintaan 6.2—6.6 pros. pääomalleen.

Bellin voitot olivat syysk. 30 pnä 1967 $105.8 miljoonaa. Vastaavan aikana vuoden 1966 syksyllä yhtiön voitot olivat $91.96 miljoonaa.

Arviointien mukaan Bell yhtiön voitot v. 1967 ja vuoden 1968 ensimmäisen 6 kuukauden aikana ovat 6.7—6.8 pros.

Liikennelaitoskomissioni tiedusteli Bellilta viime joulukuussa, että suunnitteleeko yhtiö puhelintaksojen alentamista nyt kun sallittu voittoraja on sivuutettu.

"Bell-yhtiö on tiedoittanut, ettei sillä ole mitään ehdotuksia taksojen alentamiseksi", sanotaan tiistaina julkaistussa komissionin lausunnossa.

"Yhtiö on kiinnittänyt komissionin huomiota viimeaikoina tapahtuneeseen hyvin jyrkkään korkojen nousuun . . . mikä aiheuttaa huomattavan suurta pääomamenon kohoamista.

Yhtiö vetoaa lisäksi palvelujen suureen lisäämisvaatimukseen (mutta ei siitä koituvaan lisätuloon) sekä rakennus- ja työvoimamenojen nousuun, millä pohjalla se vetosi, ettei nyt ole sopiva aika puhelinmaksutaksojen alentamiseen.

"Komissioni sanoo tutkineensa tilannetta ja tulleensa siihen johtopäätökseen, "että muuttuneen talous tilanteen johdosta . . . Bell puhelinyhtiöltä ei pidä vaatia puhelinmaksutaksojen alentamista."

USAn TÄHTINÄYTTELIJÄT VASTUSTAVAT SOTAA

New York. — Hollywoodin ja Broadviewn huomattuja tähtinäyttelijöitä osallistui viime sunnuntai-iltaiseen juhlaan, minkä tarkoituksena oli hankkia varoja Johnsonin hallituksen Vietnam-politiikkaa vastustavien senaattorien ja kongressimiesten toiminnan rahoittamiseksi.

Lincoln Centerin Philharmonic Hall täyttyi viimeistä sijaa myöten 2,800 henkilöstä, jotka maksoivat istuimistaan $100—$250 hengeltä osoittaakseen, että he ovat Vietnamin sodan vastustajia.

Senaattorit Ernest Gruening Alaskasta ja Wayne Morse Oregonista, saivat osakseen raikuvia suosionosoituksia. Morse sanoi puheensa yhteydessä, että valitsijain velvollisuus "on saattaa hallituksen ohjelma oikealle suunnalle silloin kun se on väärässä".

81-vuotias Gruening sanoi Yhdysvaltain olevan hyökkääjän Vietnamissa. Hän sanoi, että ainoa kunniallinen teko on tässä yhteydessä Yhdysvalloille se, että lähdetään pois Vietnamista.

Tilaisuuteen osallistui myös edustajahuoneen jäsenet George E. Brown Jr., Phillip Burton ja Ronald Edeard, kaikki Kaliforniasta sekä John G. Dow ja William F. Ryan, molemmat New Yorkista: John Conyers Michiganista.

Harry Belafonte avasi juhlan 20 minuuttia kestäneellä kansanlaulujen ja muiden balladien esityksellä.

Barbara Streisand esitti laulun ja valittelunsa sodan seuraamuksista.

Juhlan isäntinä toimivat Paul Newman ja hänen aviopuolisonsa Joanne Woodward.

"On valitettavaa, kun emme kaikin ollet kokoontuneena täällä 1961", sanoi mr Newman viitattuaan Yhdysvaltain asevoimien voimistuttamisen alkamiseen Vietnamissa.

Presidentin ehdokkuutta tavoitteleva minnesotalainen senaattori Eugene J. McCarthy sai raikuvia suosionosoituksia, kun hänen sähkeensä luettiin juhlassa.

Eli Wallach ja hänen aviopuolisonsa Anne Jackson lukivat osia sotavastaisista runoista ja Broadwayn näyttelijä-laulaja Joe Grey esitti joitakin lauluja ja sanoi sitten: "Sivumennen sanoen, minä myös vastustan sotaa."

Alan Arkin luki sotavastaisia tervehdyssanomia ja laulaja Phil Ochs esitti joitakin sotavastaisia balladeja. Carl Reiner toimi ohjelman kuuluttajana. Ohjelmaa esitti vielä Robert Ryan, Tommy Smothers ja Tony Randall.

Toinen samanlainen tilaisuus on Los Angelesissa maaliskuun 17 p.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Suuri vankileiri"

Loppuviikolla lehtemme uutisosastolla julkaistun erään pienen uutisen otsikkona oli, että "Etelä-Afrikka on suuri vankileiri". Varsinaisessa uutistiedossa kerrottiin asiallisseen ja ehkä "kuivaan" tapaan seuraavaa:

— YK:n tutkijaryhmä esitti alkuviikolla syytöksen, että Etelä-Afrikan vankiloissa harjoitetaan joukkomitassa kidutusta, raakuutta ja rotusyrjintää . . .

YK:n ihmisoikeuksien komissioni sanoi, että apartheidia vastustaville ihmisille Etelä-Afrikan tasavallassa on muodostumassa suuri vankileiri.

Kysymyksessä olevat (scrto) lait ja menettelytavat ovat lisääntyvässä määrässä fasismimaiden lakeihin ja menettelytapoihin verrattavia.

Se on todella kauhistuttava tilanne kun niin arvovaltainen elin kuin YK:n Ihmisoikeuksien komissioni sanoo, että jostakin maasta — tässä tapauksessa Etelä-Afrikasta "on muodostumassa suuri vankileiri".

Mutta mitä se todellisuudessa tarkoittaa yksilöihmisen kohdalta? Minkälaisia kärsimyksiä ja vääryydentekoja hän joutuu rotusyrjinnän kiihkossa herravaltaa ylläpitävän hallituksen alla kokemaan? Vasta sitten kun osaamme inhimillisen kärsimyksen mittapuulla punnita mitä tarkoitetaan tällä yleismääritelmällä, voimme nähdä ja ymmärtää tämän asian kaameuden kokonaisuudessaan.

Etelä-Afrikan rotukiihkoilijain sortotoimenpiteet paljastettiin kaikessa alastomuudessaan London Observer-lehden Kapkaupungin kirjeenvaihtajan Stanley Uysin erääsä äskettäisessä artikkelissa. Hänen marraskuun 21 pnä 1967 Kapkaupungista lähettämänsä artikkelin pääkohdissa oli seuraavanlaiset tiedot erään yksilön — naisen kohtalosta:

"Viisi vuotta on 62-vuotias Helen Joseph, ensimmäinen nainen, joka joutui Etelä-Afrikassa kotiarestiin, odottanut tämän eristämiskauden päättymistä. Hän suunnitteli jo keskiyön illanvietto-juhlaa. Nyt hänen kotiarestiaan on lisätty toisella viidellä vuodella ja hänen odotusaikansa alkaa taas alusta.

"Hän on yksi niistä muutamista henkilöistä jotka ovat vielä kotiarestissa Etelä-Afrikassa. Osa on vankiloissa, mutta useimmat kotiarestissa olleista ovat poistuneet maasta. Naisen ystävät sanovat, että hän aikoo kestää jatkonkin. Hän ei voi antaa tällaista lausuntoa sillä hänen kotiarestimääräykseensä kuuluu myös se, että hänen lausuntojaan ei voida julkaista.

"Naisen kärsimyksiä on opposition johtaja sir de Villiers Graaffin kuvannut viisivuotiseksi siviilikuolemaksi". Siitä huolimatta mrs. Joseph, joka asuu yksin pienessä mökissä minkä yhteydessä on erittäin huolellisesti hoidettu puutarha, on kestänyt pitkät eristysvuodet saamatta vastaanottaa yhtään ainoata vierailijaa kello 6.30 iltapäivällä ja kello 6.30 aamupäivällä välisenä aikana. Julkisina juhlapäivinä viikonloppuina on eristys (muista ihmisistä) ollut totaalinen.

"Kuluneen viiden vuoden aikana hän kävi ilmoittautumassa poliisille 1.500 kertaa — ja matkusti 7,000 mailia niin tehdessään. Määrätty ilmoittamisaika oli puolisesta kello kahteen iltapäivällä. Vuonna 1964 hän oli kerran 4 tuntia myöhässä. Sen johdosta nainen sai olla vankilasellissa yön.

"Toisen viisivuotisen pannan perusteella, minkä hän kärsi samanaikaisesti edellämainitun kotiarestin aikana, häneltä oli kielletty oikeus osallistua mihinkään kokoukseen missä on enemmän kuin yksi henkilö. Jos hänen luonaan oli kaksi henkilöä teetä nauttimassa (päiväsaikaan luonnollisesti), silloin hän loukkasi tätä toista pannaa.

"Pitkien yksinäisten päiviensä aikana mrs. Joseph kirjoitti kirjan, suurelta osalta omaelämäkertomuksen, jonka nimenä on Tomorrow's Sun (huomisen aurinko). Se julkaistiin Britanniassa juuri vähän ennen kuin häntä vastaan nostettiin toinen panna, kieltäen hänet valmistamasta, kokoamasta, painamasta, kustantamasta, levittämästä tai lähettämästä mitään kirjaa, kirjasta, muistelmaa, luetteloa, julistetta, piirustusta tai kuvaa.

"Viime vuonna mrs. Joseph menetti työpaikkansa vaatetusliikkeen lääkintäapuyhdistyksessä. Syy siihen oli uusi panna, mikä kieltää hänet astumasta sisään mihinkään laitokseen missä on teollisuusunioita — ja sen laitoksen toisessa kerroksessa sattuu olemaan erään ammattiyhdistys".

Mainittakoon, että mrs. Helen Joseph ei kuulu Etelä-Afrikan täysin oikeudettomiin tummaihoisiin. Hän on yksi siitä pienilukuisesta Etelä-Afrikan valkoihoisten ryhmästä, jolla on rohkeutta ja riittävästi oikeudentuntoa puhua apartheidia vastaan, jonka puitteissa ruhjotaan, vangitaan ja tapetaan tummaihoisia kansalaisia.

Apartheidia vastustavat valkoihoiset ovat siellä joutuneet uskomattoman suurien vaikeuksien eteen — yhtä suuriin vaikeuksiin kuin olivat ne saksalaiset jotka aikoinaan puhuivat natsismia vastaan Hitlerin Saksassa. Jos mikään niin tämä osoittaa, että kaikkien hyväntahtoisten ihmisten ja kansojen velvollisuus on puolustaa Etelä-Afrikan apartheidin vastustajia.

Maailmanlaajuinen apartheid-ohjelman tuomitseminen ja avoin toiminta, kuten mielenosoitukset järjestäminen Etelä-Afrikan rotusyrjintää vastaan sekä Etelä-Afrikan tuotteiden boikotti, vaikuttaa varmasti niihin, jotka tämän elämellisen sorto- ja riistomenetelmän avulla pitävät yllä pienen valkoisen vähemmistön herravaltaa.

Kuten muistettanee, YK on julistanut vuoden 1968 Kansainväliseksi ihmisoikeuksien vuodeksi.

YK:n Yleiskokouksen vuonna 1948 hyväksymää Yleistä ihmisoikeuksien julistusta täydennettiin YK:n yleiskokouksen 21 istunnossa v. 1966 Kansainvälisellä taloudellisten, sosiaalisten ja poliittisten oikeuksien asiakirjalla. Nämä tärkeät asiakirjat tunnustavat kaikkien kansojen itsemääräämisoikeuden, kieltävät sotapropagandan sekä syrjinnän kansallisuuden, rodun ja uskonnon perusteella ja kieltävät voimakeinojen käytön kansojen välisten pulmien ratkaisussa . . . Ne vaativat kunnioittamaan ihmistä; ne vaativat vapauttamaan ihmisen pelosta ja puutteesta ja antamaan hänelle rajattomat mahdollisuudet nauttia kaikille kansalaisille kuuluvista taloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurisista oikeuksista.

Näitä jaloja tavoitteita ei kuitenkaan saavuteta kädet ristissä istumalla vaan toimimalla määrätietoisesti niiden puolesta olkoon sitten kysymys Vietnamin kansan itsemääräämisoikeuksista, Yhdysvaltain neekerien sorrosta tai Etelä-Afrikan värillisten sekä heitä tukevien valkoihoisten kiduttamisesta ja piinaamisesta.

Kaikkien hyvää tarkoittavien ihmisten velvollisuus kautta maailman on korottaa äänensä "suureksi vankileiriksi" muodostumassa olevan Etelä-Afrikan apartheid-ohjelman tuomitsemiseksi.

Italian kuuma kesä

Sotilasvallankaappausta valmisteltiin silloin

Euroopan eteläisimmistä kärjistä ainoastaan Italia on säilyttänyt parlamentaarisen hallintojärjestelmänsä, sen jälkeen kun Kreikka viime vuoden huhtikuussa suistettiin niiden diktatuurivaltojen joukkoon, joihin vanhastaan ovat kuuluneet fasistien hallitsema Espanja ja Portugali. Mutta vähitellen on käynyt selväksi, että myös Italian demokratia on ollut uhattuna. Vuoden 1964 kesällä maa oli todistettavasti vaarassa joutua sotilasvallankaappauksen uhriksi.

Tilanteen tausta on seuraavanlainen. Italiaa koetteli vuoden 1964 kesäkuussa hallituskriisi. Aldo Moron kristillisdemokraattisen puolueen johtajan, ensimmäinen hallitus oli kaatunut ja oikeisto menettänyt valtaotteensa. Moron pyrkimyksenä oli muodostaa uusi hallitus, joka nojautuisi kristillisdemokraattien lisäksi "keskustavasemmistoon" (centro sinistra). Tällä uudella yhteenliittymällä oli tarkoituksena saattaa Giuseppe Saragatin johtamat sosialidemokraatit ja Pietro Nennin johtamat sosialistit oikeiston kanssa hallitusvastuuseen.

Nennin sosialistien ryhmä kuitenkin rakoili ratkaisevassa vaiheessa osan irtaantuessa vasemmistooppositioon. Toisaalta hallituksen syntymistä vaikeutti kristillisdemokraattien taantumuksellisimman siiven pyrkimykset yksinvaltaan. Tässä tarkoituksessa se tukeutui presidentti Antonio Segniin, jonka äärioikeistolaiset sympatiat on myöhemmin paljastettu.

Kriisitilanteen kiristyessä äärioikealla olevat voimat uskoivat "ajan olevan lähellä" vallankaappauksen toteuttamiseksi. Useissa yhteyksissä viitataan siihen, että niiden käytettävissä oli samanlainen NATO-suunnitelma kuin Kreikassa oikeiston poliittisen vallan turvaamiseksi Italiassa. Demokraattisen koneiston poliitikkojen ja puolueiden eliminoimiseen oli valmistauduttu.

Ennen kuin suunnitelmaa ehdittiin panna käytäntöön, Aldo Moron kuitenkin onnistui muodostaa samana kesänä heinäkuussa hallitus, jossa aiotut puolueryhmät olivat edustettuina. Kreikan kohtalokkaat tapahtumat selittävät, miksi Italiassa niin voimakkaasti on nyttemmin palattu tähän yli kolmen vuoden takaiseen asiaan.

TURVALLISUUSPALVELU — VALTIO VALTIOSSA

Vuoden 1967 helmikuussa Italian parlamentissa syntyi kohua puolustusministeri Tremellonin myöntäessä todeksi kommunistilehti L'Unitan väitteet valtion sisäisestä vakoilusta. Kävi ilmi, että Italian salainen tiedustelupalvelu SIFAR oli seurannut eräiden valtion korkeimpaan johtoon kuuluvien henkilöiden toimintaa tavalla, jota voidaan kutsua ainoastaan vakoiluksi ja maanpetokseksi. Vasemmistolaiset ministerit ja vieläpä presidentiksi valittu Saragat olivat SIFARn tarkkailun kohteena. Jopa heidän yksityiskeskustelujaan ja puhelujaan oli kuunneltu ja nauhoitettu.

Samassa yhteydessä parlamentissa syytettiin turvallisuuspalvelua vasemmistopoliitikkojen, "marxilaisten" kortistoinnista ja silmälläpidosta, ja vaadittiin komission asettamista tutkimaan, missä määrin SIFAR oli syyllistynyt väärinkäytöksiin valtion johtoa vastaan. Parlamenttikeskustelun lisäki Italian lehdistö puuttui hanakasti asiaan ja tiedustelupalvelun toimenpiteet ovat olleet sen jatkuvassa ristitulessa. Useiden todistusten nojalla SIFARille on todettu käyneen, niin kuin monille sen rinnakkaisjärjestöille eri maissa: sisäisestä itsesuojelumekanismista se on kasvanut valtioksi valtiossa; hallituksen kontrolli ei siihen ulotu.

KREIKKA PELASTYTTI

Kreikan kaappaus huhtikuussa 1967 kiihdytti tutkimuksia ja vain kuukausi Kreikan tapahtumien jälkeen arvovaltainen aikakauslehti L'Espresso esitti hätkähdyttävät väitteensä.

Lehden mukaan kesällä 1964 oli todella ollut kysymys maanpetoshankkeesta. Vallankaappausjuonien takana oli silloin presidentti Segni yhdessä SIFARin päällikön kenraali Giovanni de Lorenzon kansa. Heidän yhteistä aikaansaannostaan oli NATO-suunnitelmaan perustuva "Hätäsuunnitelma S". Sen mukaan tiettynä ajankohtana kaikki puolueiden päämajat miehitettäisiin, puoluejohtajat pidätettäisiin ja toimitettaisiin turvasäilöön Sardinian saarelle, jonne oli varattu keskitysleiri vangeille.

Näiden toimien varalle oli asetettu erityinen aseistettujen poliisien, karabinieerien, joukko-osasto. Se huolehtisi valtion "sisäisten vihollisten" pidätyksestä ja poiskuljetuksesta, minkä jälkeen hallituksen johtoon nousisi sotilas- ja muista "ei-poliittisista" henkilöistä muodostettu juntta. Suunnitelma on täysin samanlainen kuin se minkä Kreikan sotilasjuntta kolme vuotta myöhemmin toteutti.

KENRAALIEN "APU"

Kenraali de Lorenzolla oli L'Espresson mukaan lähimpinä apureinaan 13-kenraalin ja kuuden everstin ryhmä. Heinäkuun 14 pnä 1964 — samana jolloin uusi hallitus muodostettiin — de Lrenzo julisti lähimmilleen: "Maa kokee vaikeita aikoja Sen korkein johto on vedonnut meidän apuumme ja meidän on oltava valmis."

Sotilasjohtajat eivät ehtineet antaa "apuaan", sillä Moron uuden hallituksen toimesta Segni siirrettiin syrjään elokuun 7 pnä. Erään karabinieeriupseerin kertoman mukaan — hän oli vartiossa presidentin huoneistossa — viimeinen Segnin, Saragatin ja Moron keskustelu päättyi katkeraan riitaan ja Saragatin lausumaan Segnille: "Olen saanut kylikseni teidän röyhkeydestänne. Tiedän kaiken mikä koskee heinäkuun 14 päivää. Se riittäisi saattamaan teidät oikeuden eteen." Samana päivänä Segni sai halvauksen, josta hän ei ole tähän päivään mennessä toipunut. Segnin tilalle preidentiksi valittiin kommunistien tukemana Giuseppe Saragat.

TOTUUS ILMI OIKEUDENKÄYNNISSÄ

L'Espreson paljastukset yhtyneenä Kreikan kaappausta kohtaan tunnettuun tyrmistykseen ja vastenmielisyyteen aiheuttivat luonnollisesti voimakkaan reaktion kaikkialla Italiasa. Kenraali de Lorenzo — joka oli jo vapautettu tehtävistään — nosti lehteä vastaan syytteen kunnianloukkauksesta ja tätä oikeudenkäyntiä on nyt jatkettu Roomassa puolisen vuotta.

Jutun humattavimpina todistajina ovat esiintyneet kenraalit Cosimo Zinza ja kreivi Paolo Caspari, joiden tehtävänä on useiden muiden upseerien tavoin pitää huolta kaappauksen "teknisestä" toteuttamisesta. Heidän kertomuksensa ovat vahvistaneet L'Espresson väitteitä. On käynyt ilmeiseksi, että kaappaus oli suunniteltu viimeistä piirtoa myöten: karabinieerijoukkojen komentajille oli kesäkuun 27 pnä pohjoisten sotilasyksikköiden tilannekatsauksessa annettu täydelliset ohjeet.

Jokaiselle upseerille jaettiin luettelo pidätettävien nimistä ja osoitteista. Upseereja kehotettiin pysymään vaiti saamistaan määräyksistä niiden toimeenpanohetkeen saakka, koska "kysymys oli erittäin arkaluontoisista asioista". Pidätykset oli määrä suorittaa öiseen aikaan ja jottei mitään hämminkiä syntyisi. SIFAR hankkisi avaimet ulkoportteihin ja oviin niissä taloissa, joissa vangittavat asuivat.

Kenraali Zinza, jonka toimialue oli Milano, kertoi oikeudesa omasta tehtävästään: "Kenraali Markert ojensi minulle asiakirjan, joka oli sinisessä kuoressa. Listassa oli 44 ihmisen täydelliset nimet ja osoitteet Milanossa. Niin pian kuin käsky tulisi, heidät piti nopeasti öiseen aikaan pidättää ja kuljettaa Lenaten lentokentälle ja sieltä heidät kuljetettaisiin edelleen määränpäähän, jota ei ilmoitettu. Muut osallistujat saivat samanlaisen komennon." Zinza kertoi olleensa hieman hämmästynyt tehtävän luoteesta, mutta toiselta puolen — hän sanoo — me olemme sotilaita ja sotilaalle käsky on käsky.

SYYTTÄJÄ SYYTETYN PUOLELLA

Oikeudenkäynti sai yllättävän käänteen viime vuoden joulukuun 23 pnä, jolloin yleinen syyttäjä kertoi oikeudelle uskovansa L'Espreson kertoneen totuuden ja pyysi saada lupaa lisätutkimuksille voidakseen selvittää, onko mahdollista nostaa syytettä kenraali de Lorenzoa vastaan.

Tapausten odottamaton kulku on kiihdyttänyt äärioikeistolaisten piirien aktiivisuutta ja niiden hyökkäily hallituksessa olevia sosialistisia ministereitä vastaan on saanut karkeita muotoja. Fasistisista sympatioistaan tunnettu viikkolehti Lo Specchio on esittänyt etenkin Nenniä vastaan syytöksiä, joiden mukaan Nenni olisi syyllistynyt laajaan korruption. Presidentti Saragat on kuitenkin asettunut Nennin puolelle, samoin kaikki vasemmistopuolueet.

Vasemmistopuolueitten vaatimus tutkimuskomissiosta, joka selvittäisi lopullisesti vuoden 1964 tapauksen, on saanut hyväksymisen. Italian hallitus nimitti tähän tehtävään kolme sotilashenkilöä, jotka tekevät asiasta täydellisen raportin.

Tämä uhka sotilaskaappauksesta ja parlamentarismin romuttamisesta on saanut vasemmistopuolueet yhtymään vetoomukseen sisäpoliittisen tilanteen tasapainottamisesta ja vasemmiston yhteistyöstä samansuuntaisten yritysten estämiseksi vastaisuudessa. Tänä vuonna pidettävissä vaaleissa kommunistit ja sosialistit tulevat antamiensa lausuntojen mukaan kiinnittämään valitsijoiden huomiota näihin epädemokraattisiin ilmiöihin.

Italialla on edelleen vaihtoehto, Kreikalla sitä ei enää ole.

— Ilpo Halonen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sandra Heinonen, Whitefish, Ont. täyttää perjantaina, tammik. 26 pnä, 79 vuotta.

Kalle Palo, Whitefish, Ont., täyttää sunnuntaina, tammikuun 28. päivänä 78 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Pääsihteeri Aimo Haapanen:

EI SYYTÄ EDUSKUNNAN HAJOITTAMISEEN

Helsinki. — Tyydyttävänä SKDLn sekä Urho Kekkosen vaaliliitto ja valitsijamiesten kokonaismäärän kannalta piti presidentin valitsijamiesvaalien tulosta SKDLn pääsihteeri Aimo Haapanen.

Pääsihteeri arveli äänestämättä jättäneistä huomattavan osan olleen vasemmiston kannattajia ja katsoi tämän olevan syynä vasemmistoryhmien kannatuksen laskuun. Vasemmistolaisten ilmeisen huonon äänestysaktiivisuuteen puolestaan ovat ilmeisesti vaikuttaneet sekä asenne lopputuloksen varmuudesta jo ennakolta sekä toisaalta vasemmiston omien ehdokkaiden puuttuminen, jotka sillä on aiemmin perinteellisesti ollut presidentinvaaleissa. Jonkin verran on vaikuttanut ilmeisesti myös se, että hallituspolitiikan arvostelu kohdistuu voimakkaasti vasemmistoenemmistöön ja myös SKDL on saanut siitä osansa, vaikka sosialidemokraateille tulikin suurin osa.

Eduskunnan hajotukseen ei tämän vaalin pitäisi antaa missään tapauksessa minkäänlaista aihetta, totesi pääsihteeri Haapanen. Hallituspohjan pysyminen ennallaan riippuu puolestaan siitä, löytyykö tulevalle hallitukselle sellainen ohjelma ja politiikka, että se voi pitää nykyisen pohjan. Kaikki edellytykset tähän kuitenkin ovat olemassa ja hallitusneuvottelut lähtenevät käyntiin eduskunnan kokoonnuttua.

Raatikainen:

PÄÄTAVOITE SAAVUTETTIIN

Sosialidemokraattisen puolueen puoluesihteeri Erkki Raatikainen ei halunnut lähemmin kommentoida valitsijamiesvaalien tulosta puolueensa kannalta. Vaaliyönä antamissaan lausunnoissa puolueen puheenjohtaja Rafael Paasio sekä puoluesihteeri Raatikainen katsoivat puolueen vaalitavoitteen, nykyisen tasavallan presidentin uudelleenvalinnan, tulleen saavutetuksi.

Pääministeri Paasio on myös todennut, että valitsijamiesvaali ei anna mitään viitettä siihen suuntaan, että eduskunta pitäisi hajottaa. Kysymyksessä on vain tasavallan presidentin vaali ja siinä suhteessa se on täyttänyt tehtävänsä. Hallitus jättää paikkansa normaalin käytännön mukaan helmikuun 15 päivän jälkeen presidentin tultua valituksi.

Olavi Saarinen:

EDUSKUNNAN HAJOTUSAJATUS EI OLE REAALINEN

Sosialidemokraattinen liitto on ainoana vasemmistopuolueista säilyttänyt suhteellisen osuutensa äänistä viime eduskuntavaaleihin nähden, totesi TPSLn varapuheenjohtaja, Olavi Saarinen vaalituloksesta antamassaan lausunnossa.

Saarinen sanoi, ettei ajatus eduskunnan hajottamisesta ole realistinen. Nämä vaalitulokset eivät anna viitettä siihen.

Hän huomautti edelleen, että alhainen äänestysprosentti on ilmeisesti vaikuttanut TPSLn kannatukseen. Se on ollut punaisena lankana näissä vaaleissa kautta kaikkien vasemmistopuolueiden.

Pekka Silvola:

VALINTAPERUSTE TOINEN KUIN EDUSKUNTAVAALEISSA

Vaalien päämäärä, Urho Kekkosen uudelleenvalinta on toteutunut, totesi vaalituloksesta keskustapuolueen puoluesihteeri Pekka Silvola. Kekkosen kannattajien joukossa on keskustapuolue pitänyt pintansa parhaiten, koska meidän suhteellinen äänimäärämme on suunnilleen sama kuin viime eduskuntavaaleissa.

Eduskunnan hajottamista koskevaan kysymykseen Silvola totesi asian olevan viime kädessä presidentin ja hallituksen päätettävissä. Tässä vaiheessa asia kuitenkin näyttää siltä, että nämä ovat olleet henkilövaalit suuressa määrin ja eduskunta puolestaan koostuu hieman toisten perusteiden mukaisesti. Ainakin tältä istumalta tuntuu siltä, että eduskunta tulee istumaan normaalisti, hän huomautti.

Silvola totesi vielä tässä vaiheessa olevan vaikeata sanoa vaikuttavatko vaalit hallituskysymykseen. Hallituspohjan tulevat selvittämään hallitusneuvottelut, jotka käynnistyvät ilmeisesti presidentin valinnan jälkeen.

Halsti:

TUSKIN AIHETTA EDUSKUNNAN HAJOTTAMISEEN

Presidentin valitsijamiesvaalien tulosta voi tuskin sanoa tyydyttäväksi liberaalisen kansanpuolueen kannalta, ja kyllä me odotimme parempaa, totesi puolueen puoluesihteeri Helge Halsti. Hän arveli, että liberaalien äänestäjistä on näissä vaaleissa jonkin verran voinut mennä muidenkin presidenttiehdokkaiden taakse, mutta ennen kaikkea alhainen äänestysprosentti vaikutti puolueen menestykseen.

Kysymykseen eduskunnan hajottamisesta puoluesihteeri Halsti totesi, että vielä tällä hetkellä on vaikeata sanoa, löytyykö tällaisen vaatimuksen esittämiselle tarpeeksi pohjaa. — Minun käsitykseni on se, että asia riippuu hyvin paljon myös siitä, millainen hallitus syntyy. Jos kunnollista hallitusta ei saada aikaan, niin silloin tietysti hajotusajatus tulee lähemmäksi. Liberaalien tuleva kannanotto hallituskysymykseen riippuu hyvin paljon hallituspohjasta ja ohjelmasta, sanoi Halsti.

Poutiainen:

HALLITUSPOHJA PYSYY ENNALLAAN

Presidentin valitsijamiesvaalien tulos merkitsee sitä, että Suomen kansan silmät rupeavat vähitellen aukeamaan ja näkemään sen, mitä me olemme puhuneet jo monta vuotta, sanoi Suomen maaseudun puolueen puoluesihteri Eino Poutiainen. Ei oikeistosta enempää kuin vasemmistokaan ole niiden asioiden ajajiksi, joita me puolueohjelmassamme esitämme. Puoluesihteeri Poutiainen piti eduskunnan hajottamista tarpeellisena, "ellei suunta muutu äkkiä". Hän uskoi myös hallituspohjan pysyvän suurin piirtein ennallaan.

PÄIVÄN PAKINA

KÄRRYT HEVOSEN ETEEN

Niissä vanhoissa hallituspuolueissa on hauskoja isäntiä ja emäntiä, jotka tietävät muutenkin kuin laulun sanoina, miten "otetaan ilo irti elämästä".

Tuoreessa muistissa on vielä kaikille se suurimittainen sirkus- ja viihdytysohjelma, sekä edustajien kestittäminen, mikä oli leimaa-antavana piirteenä konservatiivien johtajavalintakokouksessa, missä vanha John Diefenbaker sai upokkaan kuvan anatomiansa siihen paikkaan, mihin selkäranka päättyy, ja uudeksi Mooseksi hankittiin Robert Stanfield, jonka pitäisi pitkien alusvaatekertojen voimalla johtaman konservatiivit pois unohduksen korvesta.

Liberaalien tulevasta, huhtikuussa pidettävästä johtajanvalintakokouksesta näyttää nyt tulevan "varallinen kilpailija" edellämainitulle sekä edustajien kestityksen että sirkusmaisen viihdytysohjelman antamisen tiimoilta.

Vähän aikaa näytti tosin siltä, että liberaalit hairahtuvat huhtikuun puolue-peijaisissa keskustelemaan myös maata ja siis myös puoluetta lähellä olevista ohjelmakysymyksistä — esimerkiksi suhtautumisesta Yhdysvaltain hyökkäyssotaan Vietnamissa, yhdysvaltalaisten omistamien suurten vakuutusyhtiöiden vihaamaan ja vastustamaan Kansalliseen sairaushuoltolakiin, asuntopulaan, työllisyystilanteen korjaamiseen ja muihin sellaisiin tärkeisiin elinkysymyksiin.

Viikon vaihteessa tiedoitettiin kuitenkin, että tällainen vakavamielinen asiallisuus ei sovi johtajan valintakokouksen sirkushenkeen ja niinmuodoin liberaalien kansallinen ohjelmakomitea piti erikoiskokouksen ja katso, se teki yksimielisen ehdotuksen, että hiiteen kaikki asiallisuus ja sen tilalle sirkusmaista soitto-, tanssi- ja muuta huviohjelmaa, sekä kestitystä mitä varakkaat ehdokkaat kannattajineen voivat antaa yltäkylläisesti kaikille edustajille — TVn kautta myös ns. suurelle yleisölle, lukuunottamatta viina- ja muita kestityksiä, jotka ovat "vaikutusvaltaisten" edustajain erikoisvoiteita.

Samalla kertaa ilmoitettiin kuitenkin, ettei ohjelmakysymyksiäkään ole unhoitettu, mutta niistä puhutaan vasta joskus ensi syksynä, lokakuun lopulla tai marraskuun alussa — mikäli sitä ei jostakin syystä lykätä harmaaseen tulevaisuuteen, kuten nyt amerikkalaisten vakuutusyhtiöiden ja niiden asialla liikkuvien politiikkojen toimesta vaaditaan siirrettäväksi tuonnemmaksi medicaren voimaanastuminen.

Tämä asetelma — ensiksi valitaan kansallinen johtaja ja sitten joskus tulevaisuudessa keskustellaan ohjelmakysymyksistä — on verrattavissa siihen, jos "kärryt valjastetaan hevosen eteen", eikä päinvastoin kuten tavallista.

Me työväenliikkeen piireissä kasvaneet ja koulutuksemme saaneet olemme tottuneet siihen, että edustajakokouksissa on etutilalla ohjelmakysymykset.

Jos on periaatekysymyksistä tai joistakin muista tärkeistä asioista erimielisyyttä, niistä keskustellaan työväenpiireissä niin kauan että kaikki edustajakokouksen osallistuvat tuntevat asian yksityiskohtaisesti ja ovat siis tietoisia mitä tulisi tehdä.

Mutta hullunkurista olisi se, että tällaisen teoreettisen tai muun tärkeän väittelyn jälkeen valittaisiin järjestön johtajaksi joku muu kuin enemmistön edustaja! Sille nauraisivat jo naurismaan aidatkin, jos joku työväenjärjestön edustajakokous tekisi jostakin tärkeästä asiasta pitkän keskustelun jälkeen selvän ratkaisun eli päätöksen, mutta valitsisi sitten tätä päätöstä (tai päätöksiä) vastustavan opposition edustajan järjestön johtajaksi huolehtimaan siitä, että edustajakokouksen päätöksiä ei toteutetakaan, tai jos ei uskalleta olla kokonaan toteuttamatta, niitä toteutetaan kuitenkin mahdollisimman kehnosti.

Toisin suhtautua tällaisiin vakaviin seikkoihin liberaalipuolue. Mikäli on puhe tärkeistä ohjelmakysymyksistä — miten johtajaehdokkaat suhtautuvat esimerkiksi Yhdysvaltain likaiseen Vietnamin sotaan, tai tuiki tärkeään Kansalliseen sairaushuoltolakiin täällä kotona — sille viitataan kintaalla ja sen sijaan järjestetään mahdollisimman paljon ne suurta yleisöä kiinnostavaa sirkushumpuukia.

Jos missään, niin liberaalien huhtikuisessa johtajavaalikokouksessa joutuvat edustajat "ostamaan sian säkissä" mikäli todella tapahtuu niin, että ohjelmakeskustelun tilalle tulee pelkää huvittelua ja kestitystä.

Meitä ei kuitenkaan vaivaa tässä yhteydessä yhtään ns. kateuden rietas. Mikäli liberaalipuolueen johto otaksuu tulevansa autuaaksi uskolla, että ohjelmakeskustelun asemesta on järjestettävä soitto- ja tanssiesityksiä, sekä Wayne ja Shuster hupailuja "edustajakokouksen" korokkeelta TVn välityksellä lähetettäväksi ns. "suurelle yleisölle, niin me olemme valmiina onnittelemaan heitä.

Sitäpaitsi, vanhojen puolueiden kohdalta on loppujen lopuksi samantekevää, vaikka mitään ohjelmakeskustelua ei olekaan, kun avoimesti sanotaan, että puoluepäätökset eivät sido sen paremmin puoluejäsenistä muodostettavaa hallitusta kuin parlamentin puolueryhmääkään. — Känsäkoura.

Urheilua

RANSKAN GRENOBLE-VALKOINEN PARATIISI

Hiihtäviä ranskalaisia lienee yli kolme miljoonaa! Tarvitsee lähteä vain autolla ulos aikaisena sunnuntaiaamuna Ranskan vuoristoseudulla päästäkseen varmuuteen siitä. Vuoret, jotka ympäröivät Grenoblea ja Chamonixia, vetävät hiihtäjiä puoleensa ikäänkuin valtava pölyimuri. Auto toisensa jälkeen, 3—4 suksiparia katolla suuntaa kohden "valkoista paratiisia" 2,000—3,000 metrin korkeudelle. Matka kestää pari tuntia.

Ranskalaisten menestysten jälkeen pujotteluhiihdossa MM:sa Portill'ssa Chile'ssä ja viime talvena alppivaliokilpailun jälkeen, ihastus pujotteluhiihtoon on suuri, suurempi kuin se koskaan on ollut. On ollut olemassa itävaltalainen ja sveitsiläinen koulu. Valmentajia näistä maista on ope'tanut ympäri koko maailman. Nyt Ranska ja sen uusi koulu ovat "muotia". Ilmoitettiin esim. että USA ei voi ajatellakaan muita kuin ranskalaisia hiihto-opettajia ja että kysellään monta tusinaa suuriin hiihtoparatiiseihin "over there". Ranskalainen hiihtokoulu perustettiin alun perin tunturioppilaiden koulut'amista varten, mutta vuoden 1955 jälkeen (jolloin sen keskus siirrettiin Chamonix'een) siellä koulutetaan ennen kaikkea pujotteluhiihdon valiovalmentajia. Ranskassa on nyt lähes 2,000 koulutettua hiihtopettajaa ja heidän aikansa on melkein täyteen merkitty koko kautena. Ihmiset seisovat jonossa osaksi yksityisopetusta, osaksi ryhmäopetusta varten. Näin kertoo Ruotsin Urheiluliiton tiedotusjohtaja Wolf Lyberg

On myös "muotia" matkustaa Ranskaan ja koko Euroopasta ja vieläpä USA:sta tulee vuokrattuja lentokoneita täynnä innokkaita hiihtäjiä. Ranskalaisten hiihtäjien menestykset, mainos joka vuosittain tuottaa useita miljoonia markkoja matkailun ansiosta — puhumattakaan mitä hiihtoteollisuus voittaa.

Chamonix merkitsi kauan käytännössä ranskalaista talviurheilua. Sinne "hieno maailma" matkusti huvittelemaan. Tänään asiantila on muuttunut. Niin myöhään kuin v. 1946 ei ollut enempää kuin 15 talviurheilupaikkakuntaa alppilaaksoissa

Mutta kaukonäköiset miehet (ja kunnat) ovat panneet panokseksi valtavat rahasummat ja nyt siellä on lähes 150 talviurheilupaikkakuntaa. Vuonna 1946 siellä oli 325 hotellia hiihtäjiä varten — nyt siellä on 1,759 joissa on yhteensä 43,400 huonetta! Valtava kehitys.

Suunnitellaan ja rakennetaan — ei ainoastaan hotelleja vaan myös teitä, jotka tekevät paikkakunnat helppopääsyisiksi. Rakennetaan lentoken'tiä alppien ylätasangoilla — nykyään voi lentää puolessa tunnissa Geneve'stä esim. Courchevel'een ja laskeutua 2,300 metrin korkeudella. Hiihtohissit syntyivät kuten sienet sateella. Viimeisten uutisten mukaan on käytössä 557 kappaletta eri tyyppisiä köysiratoja ja hissejä, niistä 30 "suurta", jotka kuljettavat 40—50 henkeä kerrallaan "vaunuissaan".

Ei ole vaikeata hiihtää Alpeilla. Myös ne jotka eivät ole alppihiihdon tähtiä voivat vaikeuksetta laskea 2,800 metrin huipulta. Miten se onkaan mahdollista? Osittain radat ovat taitavasti suunniteltuja ja vaihtelevia. Osittain kaikki eri tyyppisten hiihtäjien toivomukset on otettu huomioon ratojen erityisellä viitoittamisella. Hyvin helpot radat viitoitetaan vihreällä, helpot sinisellä, vaikeahkot radat punaisella ja vaikeat mustalla. Voitaneen otaksua, että maasto olisi reiällisen taistelukentän näköinen. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Joka aamu, ennenkuin matkailijat ovat heränneet hiihtopartiot menevät ulos läpioineen ja lumijyrineen käyvät läpi ja hiihtävät kokeeksi joka ladun huipulta laaksoon saakka.

Monien ihmisten käsityksen mukaan hiihtoelämä Ranskan Alpeilla on keikarimaista ja uskomattoman kallista. Nämä tarut eivät pidä paikkaansa. Väitetyn keikarimaisuuden suhteen voidaan ilman muuta todeta, että se on kokonaan häipynyt, vaikka hotellit ovat hyvin korkeaa luokkaa. Ihmiset ovat urheilijamaisempia kuin koskaan ja urheilupukimet hyväksytään tavallisesti myös loistohotellien päivällisillä, joilla kymmenen vuotta sitten oli mahdotonta ajatellakaan muuta kuin smokingpukua.

Krupp-konsernin johto järjestetään uudelleen

Entinen Kruppin perhemonopoli rupeaa järjestäytymään julkiseksi osakeyhtiöksi siten kuin Länsi-Saksan laeissa julkisista osakeyhtiöistä on säädetty. Yhtiö lähtee liikkeelle säätiöpohjalla. Säätiön puheenjohtajaksi tulee entinen Alfried Krupp von Bohlen und Halloachin päävaltuutettu Berthold Beitz. Tämä on kuitenkin symbolinen elin, jolla ei ole mitään ratkaisuvaltaa tai päätöksenteko-oikeuksia. Yhtiön hallintoneuvoston puheenjohtajaksi tulee Länsi-Saksan suurimman yksityisen liikepankin, Deutsche Bankin hallintoneuvoston puheenjohtaja H. Abs. Yhtiön johtokunnan puheenjohtajaksi tulee Mannesmann-teräsfirman entinen finanssiasiantuntija Gunther Vogelsang. Yhtiön johtokunnan jäseneksi tulee myös L-Saksan suurimman ja voimakkaimman ammattiliiton, Metallityöväenliiton puheenjohtaja Otto Brenner.

Nämä toimenpiteet hyväksytään todennäköisesti tammikuun 23 pnä pidettävässä y h t i ö kokouksessa. Krupp-osakeyhtiön yhtiön valvojaksi tulee herra Abs. Sen sijaan käytännöllisten asioiden hoito jää herra Vogelsangin käsiin. Johtokuntaan valitun Länsi-Saksan Metallityöväenliiton puheenjohtaja Otto Brennerin tehtävä on valvoa, ettei Krupp-osakeyhtiö ryhdy valmistamaan aseita tai muita sotatarvikkeita missään muodossa.

Krupp-perhemonopolin viimeinen omistaja Alfried Krupp von Bohlen und Hallbach kuoli viime vuoden heinäkuun lopulla sangen hämärissä olosuhteissa päivää ennen kuin hän olisi täyttänyt 60 vuotta. Krupp-dynastian perimmäisena oli alusta lähtien se, ettei Kruppin tehtaissa hyväksytty minkäänlaista ammattiyhdistystoimintaa. Kaikki työntekijät olivat ammatillisesti järjestäytymättömiä. Hitlerin kukistumisen ja toisen maailmansodan päättymisen jälkeen ammattiyhdistysliike astui ensimmäisen kerran Kruppin tuotantolaitosten porteista sisään Ja nyt on Metallityöväenliiton puheenjohtaja Brenner Krupp-osakeyhtiön johtokunnan jäsen.

Krupp-perhemonopolin viimeisellä omistajalla Alfried Kruppilla oli yksi poika Ardnt von Bohlen und Hallbach, 29, mutta hän ilmoitti jo ennen isänsä firman romahtamista luopuvansa kaikesta osallisuudesta Kruppin liiketoimintaan.

Kruppin perhemonopolin romahdus alkoi siitä kun luotonantajapankit kieltäytyivät enemmistä luotoista ja takuista. Hallitus puolestaan ilmoitti, että se ei anna Kruppille uusia lainoja tai takuita ellei monopolia muuteta julkiseksi osakeyhtiöksi. Kun Krupp-monopolin velat olivat vuonna 1966 suuremmat kuin koko liikevaihto ja kun lisäksi se ei pystynyt maksamaan pankeille lainojansa korkoja oli romahdus väistämätön. [illegible] ta, mille tuotelinjoille Krupp-osakeyhtiö rupeaa keskittymään.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Vancouverin kuulumisia

Vancouver. — Uusi vuosi on jo hyvässä alussa sillä tätä kirjoittaessa on jo tammikuun 21 päivä.

Vancouverissa on satanut viimeisten viikkojen aikana niin paljon vettä, ettei tiedetä tähän vuodenaikaan ennen sellaista vesimäärää vettä saadun. Päivälehdissä on ollut tietoja että kaupungille on tullut $50,000 vahingot sateiden vuoksi. Pienet joet ovat tulvineet ja aiheuttaneet siten paljon liikennevaikeuksia.

* * *

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokouksessa oli tammikuun 14 päivänä keskustelua tulevasta toiminnasta, joista asioista mainitsen myöhemmin.

Meillä oli täällä kokousta seuraamassa pitkämatkainen vieras, Martti Viitanen, Petroskoista, Neuvostoliitosta. Kokouksen päätyttyä hän esitti meille terveiset kotimaastaan ja selosti samalla selventävästi, miten kehitys siellä edistyy maanlaajuisesti.

Hän kiinnitti myös huomiota Canadan olosuhteisiin ja totesi, ettei järjestötoiminta ole enää niin vilkasta mitä se oli hänen Canadassa ollessaan. Esitimme Martinille osaltamme kysymyksiä, johin hän antoi hyvin valaisevia vastauksia.

KUTSU VUOSIKOKOUKSEEN

Helmikuun 11 päivänä kello 12 päivällä alkaa samanaikaisesti pidettävä osaston vuosi- ja kuukausikokous, jotta saamme löydyksi kaksi kärpästä yhdellä iskulla.

Tavanmukaisesti syödään ateria kokouksen väliajalla.

Nyt pidetty osastomme kokous lahjoitti rauhanliikkeen hyväksi $25.00 ja samalla kerätään lisää yksityislahjoituksia.

Ensimmäiseksi tilaisuudeksi järjestää Vilho Nyberg koko illan ohjelmatilaisuuden, mihin tulee kuvaelmia, laulua ja soittoa — kaksi sellaistakin näytöstä joita ei ole ennen Clinton haalilla ollut, esimerkiksi Chaplinin "Nälkä-" niminen kuvaelma ja toiseksi tulivuoren purkaus. Tämä tilaisuus on Clinton haalilla sunnuntaina, helmikuun 25. päivänä kello 4 iltapäivällä. Ravintolalippu maksaa vain $1.50.

Kokous päätti myös järjestää Vancouverin kalastajain unio-osaston kanssa kabarettitanssit mitkä ovat maaliskuun 2. päivänä. Täten saadut varat käytetään mainitun union kahden johtohenkilön oikeusjutun avustamiseksi. Oikeusjuttu vaatii paljon rahaa. Ko. henkilöt ovat nyt vankiloissa uniotoiminnasta saamaansa vuoden tuomiota kärsimässä.

Näistä tilaisuuksista kerrotaan myöhemmin lisää.

* * *

Keskusteltiin Websters Cornersin toimipaikan Sampolan asioista ja siellä tehtävistä korjauksista. Johtokunnan jäsenet menevät "Cornersiin" keskustelemaan niiden ihmisten kanssa, jotka haluavat toimia siellä haalilla.

Kokouksen puolesta, M.V.V.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Helmikuun yleiset toiminnat Finnish haalilla voidaan sanoa alkavaksi CSJ:n naisten kerhon valmistamalla lihapullapäivällisellä sunnuntaina, helmikuun 4. päivänä. Päivällisen tarjoilu alkaa kello 11,30 aamulla.

Valistus- ja ryntäyskomitea on järjestänyt siten, että samana päivänä näytetään elokuvia, alkaen kello 1 päivällä. Siten sovitettuna päivällisen jälkeen sopii hiukan haukotella ja sitten pääsee elokuvaa katsomaan.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston helmikuun kokous ja vuosikokous pidetään tiistaina, helmikuun 6. päivänä, alkaen kello 7.30 illalla haalin ravintolahuoneessa. Edellisen kokouksen päätöksen mukaan varaavat emännät leivosten kanssa kahvin vuosikokouksen päätyttyä.

* * *

Perjantaina, helmikuun 9. päivänä kello 7.30 alkaa seurapeli-ilta. Sitä varten kootaan voittoja etukäteen.

* * *

Osaston kabaretti-tanssit tulee vuorollaan lauantaina, helmikuun 17. päivänä, alkaen tarjoilu kello 7 illalla ja tanssiorkesteri tulee kello 9 illalla.

* * *

Sunnuntaina, helmikuun 18. päivä on oikea Suomen juhla. Silloin näytetään kolme elokuvaa seuraavasti:

Suomen vanha työväenliike.
Suomen työväenliikkeen 50-vuotis juhlille omistettu elokuva, joka on filmattu v. 1959, ja alkaa vuodelta 1899, jolloin työväenliike irtaantui porvarillisen holhousvallan alaisuudesta ja vähän myöhemmin lähti sos-demokraattisena puolueena omine eväineen, ihanteineen, aatteineen, tunnuslauseineen ja ponnistuksineen kokoamaan Suomen työtätekevää väestöä itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi. Se on todellakin katsomisen arvoinen elokuva. Se tuo esiin työväen kamppailut niin eloisasti ja voimakkaasti, että miltei haltioituneena katselee sen toimeenpanemia liikehtimisiä ja juhlallisuuksia ja kuuntelee valtaisasti nousevan työväenliikkeen sanomaa.

Tietenkin tilanteet ovat paljon muuttuneet sitten vuoden 1959 ja vanhan työväenliikkeen perillisten toimintamuodoissa on tapahtunut muuttuneessa tilanteessa toimintamuotojen muutoksia, mutta historiallisena kuvana se antaa realisen kuvan ei ainoastaan poliittisesta ja taloudellisista ponnistuksista, vaan myöskin Suomen kansan syvien rivien sivistysliikkeenä.

Kosyginin valtiovierailu, on kaunis värielokuva Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosyginin valtiovierailusta vuonna 1966. Se uhkuu entisen kotimaamme luonnosta miltei pohjoisen napapiirin seudulle (Ouluun) asti. Filmi antaa mainion kuvan siitä, mitä hyvät naapuruussuhteet ovat merkinneet Suomen taloudellisen elämän kaikinpuoliselle nousulle.

Filmi toteaa kaunopuheisesti miten vanhat ja piintyneet ennakkoluulot voivat hävitä ja olla uuden vauraan elämän alkusoittona. Se osoittaa valkokankaalla kumoamattomasti miten vasemmalle suuntautuvan politiikan vuodet eivät ole hukkaan vierineet, vaan että ne ovat tuottaneet Suomen kansalle taloudellisen ja yhteiskunnallisen elämän parannuksia. Presidentti Kekkosen ja pääministeri Kosygin liikkuessa seurueineen kuvattuna filmissä tulee väkisinkin mieliin ajatus, että tuollaisessa ystävyydessä tulisi maailman yleisesti kulkea ja silloin tämä maailma todellakin olisi ihailtava maailma.

Hyvät naapurit on Suomi-Neuvostoliitto Seuran elokuva. Se on ikäänkuin jatkoa edelliselle, mutta ei missään mielessä kertaa sitä. Puolen tunnin filmissä se antaa kuvan, miten suurta ja hedelmällistä työtä Seura suorittaa hyvien naapuruussuhteiden kehittämiseksi ja lujittamiseksi Suomen ja Neuvostoliiton kansojen onneksi ja menestykseksi.

Näiden elokuvien esitys alkaa kello 1.30 iltapäivällä, joten sopii valmistautua läheltä ja kauempaa tulemaan silloin katsomaan.

Niitä ei näytetä kuin tämän ainoan kerran.

* * *

Kalevalan juhlat on sunnuntaina, helmikuun 25. päivänä, mutta yksityiskohdista yhteistoiminnasta, ohjelmasta, y.m. voidaan kertoa myöhemmin. — ATH.

Hiilikaivokset sulkeutuvat Länsi-Saksassa

Bonn. — vähintään 75,000 hiili- ja metalliteollisuuden työläistä ja toimihenkilöä menettää työpaikkansa seuraavan 2—3 vuoden aikana.

Sanomalehti Frankfurter Rundschau ilmoittaa Saksan liittotasavallan hallituksen varoittaneen liittopäivien talous- ja sosiaalivaliokuntia odotettavissa olevasta vaikeasta tilanteesta. Die Andere Zeitung kertoo puolestaan 44,000 länsisaksalaisen kaivostyöläisen menettäneen työpaikkansa viime vuonna hiilikaivosten sulkemisen yhteydessä.

Don haalin kalenteri

Toronto. — Kiitos Finlandia kuorolle viehättävän keskitalven juhlan järjestelystä. Oli nautinnollista kuunnella ja katsella niin monipuolista ohjelmaa ja nauttia hyvän kahvipöydän antimista. Samanlaisia tilaisuuksia pitäisi useimmin järjestää sillä tunnelma oli kotoinen, kun sai istua koristettujen pöytien ääressä ja siitä seurata ohjelmaa.

* * *

Finlandia kuoron seuraavana tilaisuutena on laatikkopäivälliset, jotka pidetään haalilla sunnuntaina helmikuun 4 päivänä. Kuoro toimiikin hyvin aktiivisesti, josta kiitos heille kaikille.

* * *

TOIMEN NAISTEN kokous on haalilla torstaina, helmikuun 1. päivänä, kello 7.30. Kokouksessa tehdään toimintakauden työsuunnitelma. Rummage Sale varmasti pidetään taas keväällä ja haalille voi tuoda tavaraa, jotka kiitollisuudella otetaan vastaan.

* * *

TORONTON OSASTON vuosikokous on haalilla sunnuntaina helmikuun 11 päivänä kello 2 iltapäivällä. Toivomme että jäsenistö ottaa tämän huomioon.

* * *

PERÄKYLÄN PROFEETTA vierailee haalilla tänä sunnuntaina, 28. päivänä. — Tervetuloa.

Tasapainoinen arvio Suomen vaaliasioista

New York. — Sanomalehti New York Times ylisti perjantaina Suomen kokoomushallitusta siitä että se toimii "demokraattisin keinoin ja vapauden ilmapiirissä". Samalla lehti kiitti presidentti Kekkosta hänen osuudestaan hallitusyhteistyön onnistumisessa.

Otsikolla "Kekkonen uudelleen Suomessa" lehti kirjoittaa pääkirjoituspaikalla: "Suomi ei ole koskaan ollut niin turvallinen kuin nyt, sanoi presidentti Urho Kaleva Kekkonen viime kuussa maansa itsenäistymisen viisikymmenvuotisjuhlassa. Vankka enemmistö suomalaisia äänestäjiä on ilmeisesti samaa mieltä ja on juuri valinnut herra Kekkosen hänen kolmanneksi kuusivuotiskaudeksi maan päämieheksi".

"Kuusikymmentäseitsemänvuotiasta presidenttiä on arvosteltu siitä, että hän on liian valmis tyynnyttämään Moskovaa, mutta suomalaiset hyväksyvät yleensä sen suuntalinjan, jonka herra Kekkonen palautti mieleen vuosijuhlassa: "Kuta paremmat ovat suhteemme Neuvostoliittoon, sitä suurempi liikkumisvapaus meillä on suhteissamme länteen."

"Hän olisi voinut lisätä: 'Ja sitä suurempi poliittinen vapautemme kotona.'"

Eihä sitä uo puolta köyhäl: kolm kertoa soap tulla ovestkii enneko huohmatoa.

Käkisalmi.

ICELANDIC TARJOAA KAUTTA VUODEN ALHAISIMMAT LENTOHINNAT
SUOMEEN
SÄÄSTÄKÄÄ JOPA
$87.40
Jet säästöluokan New York / Helsinki edestakaisl'ipun säästösesonkihintaan verrattuna

Icelandic'in kautta vuoden **alhaisimmat** hinnat ovat **normaalihintoja.** Lippu on voimassa kokonaisen vuoden. **TÄMÄ MERKITSEE . . .**

EI MITÄÄN 14-21 päivän aikarajoituksia
EI MITÄÄN käyttörajoituksia viikonloppuisin
EI MITÄÄN Ryhmänmuodostamisvaatimuksia
EI MITÄÄN Vaatimuksia etukäteen maksettavista lisäjärjeste'yistä

Menkää minne ja milloin tahansa, ja kenenkä kanssa haluatte.

NEW YORKISTA: ISLANTIIN • LUXEMBURGIIN • ENGLANTIIN SKOTLANTIIN • TANSKAAN • RUOTSIIN • NORJAAN • SUOMEEN HOLLANTIIN

Käykää matkatoimistossanne • Pyytäkää postitse esittelylehtinen XF

23 vuotta esitaistelijana alempien hintojen puolesta Eurooppaan.

ICELANDIC AIRLINES
LOFTLEIDIR

610 Fifth Avenue (Rockefeller Centre), New York 10020. PL 7-8585
NEW YORK • CHICAGO • SAN FRANCISCO

ENGLANTILAISET AUTOTEHTAAT SAMAN OMISTAJAN KÄSIIN

Lontoo. — Kaksi suurta englantilaista autoyritystä, henkilöautoja valmistava British Motor Holdings ja linja- ja kuorma-autoja valmistava Leyland Motor Corporation, yhtyivät viime keskiviikkona. Fuusio on suurin, mitä Englannissa on koskaan tehty.

Tuloksena on Englannin suurin moottoriajoneuvoyritys ja maan suurin vientiyhtymä. British Motor Holdings muodostuu puolestaan mm. mini-autoja valmistavasta British Motor Corporationista ja Jaguar-tehtaasta, joka valmistaa urheiluautoja ja urheilumallisia henkilöautoja. Leyland valmistaa linja- ja kuorma-autoja, traktoreita ja Rover- ja Triumph-merkkisiä henkilöautoja, joita viedään 140 maahan.

Nyt muodostettu yhtymä, jonka nimeksi tuli British Leyland Motor Corporation, myy laskelmien mukaan 800 miljoonan punnan edestä autoja ja sen palkkalistoilla on 200,000 ihmistä. Suurin osa englantilaisten omistamasta osasta Englannin moottoriteollisuutta tuli näin saman omistajan hallintaan. Muut suuret englantilaiset autotehtaat ovat kaikki amerikkalaisessa omistuksessa! Ford kuuluu amerikkalaiselle pääyhtymälleen, Vauxhall General Motorsille ja Rootes Chryslerille.

Yhtyneet yritykset pyrkivät oman ilmoituksensa mukaan hyötymään punnan devalvaatiosta aloittamalla valtavan yhteisrynnäkön ulkomaisille markkinoille. BMC ennusti viime vuonna lisäävänsä kahden vuoden sisällä Yhdysvaltain-vientinsä kaksin- tai kolminkertaiseksi. Nykyään BMC on vienyt Yhdysvaltoihin vuosittain 40,000 ajokkia.

Ruotsin pääomia Yhdysvaltoihin

Tukholma. — Ruotsin teollisuuden investoinnit Yhdysvalloissa kohosivat 217 miljoonaan dollariin vuonna 1966, ilmenee USA:n kauppaministeriön laatimasta tilastosta. Tämä merkitsee sitä, että Ruotsi oli Euroopan maista viidennellä sijalla Englannin, Hollannin, Sveitsin ja Länsi-Saksan jälkeen. Seuraavina olivat Ranska, Belgia ja Italia. Länsi-Euroopan kokonaisinvestoinnit USA:ssa olivat 6,300 miljoonaa dollaria vuonna 1966.

— Meijä isä ol sitt vahv miäs, hä nost niimpali ko hä voes.

Laitila.

Käykää jälleen Suomessa. Josta monet hellimmin vaalimistanne perinteistä ovat kotoisin.

Eikö teidän olisi jo aika suunnitel'a vierailua Suomeen?

Ehkä tava'aksenne sukulaisia. Vieraillaksenne jälleen omalla tai vanhempienne synnyinseudulla. Nauttiaksenne perinteellisistä juhlapäivistä ja juhlista. Nähdäksenne omin silmin minkälaisia muutoksia nyky-Suomessa on tapahtumassa.

SAS tekee matkanne sinne helpommaksi kuin osaatte kuvitella.

SAS'illa on enemmän suoria lentoja useampina viikonpäivinä useampaan Skandinaaviseen kaupunkiin kuin millään muulla lentolinjalla.

SAS lennät'ää teidät sinne nopeasti ja mukavasti Royal Viking jeteillä ja "Tervetuloa kotiin"-tunnelma kohtaa teidät heti koneeseen astuttuanne. Suoraan sanottuna, tunnette jo melkein olevanne Suomessa — ennenkuin noustaan ilmaan.

Lisätietoja saatte matkatoimistoltanne. Tai SAS'ilta:
199 Bay Street, Toronto, Ont., Tel. (416) 362-5221;
800 Dorchester Blvd., Montreal P.Q., Tel. (514) 861-8311;
211 Portage Avenue, Winnipeg, Man., Tel. (204) 943-0673*

Take the direct approach
SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

* MONTREALISTA VÄLILASKUTTA KÖÖPENHAMINAAN (JOSTA KÄTEVÄT YHTEYDET HELSINKIIN) JOKA TIISTAI-, TORSTAI- JA LAUANTAI-ILTA KLO 9.45

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset on Finnish haalilla tiistaina klo 7.30 illalla ja perjantaina klo 6.30 illalla.

Kaikki mukaan please!

Suurjuhlakomitean kokous Finnish haalilla tiistaina, tammikuun 30 pnä kello 7.30 illalla. Kaikkia niitä henkilöitä jotka on valittu suurjuhlakomiteaan Sudburyn osastosta, Alertsista, Sävel-kuorosta, Melody orkesterista, Visasta ja Wanupin osastosta, pyydetään saapumaan tähän suur juhlakomitean ensimmäiseen kokoukseen. Kaikki mukaan. — Kokoonkutsuja.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

Wanupin osaston ja Visan yhteinen kokous pidetään Joan ja Karl Palomkäen kodissa maanantaina helmikuun 5 pnä alkaen kello 7.30 illalla. Saapukaa joukolla keskustelemaan tärkeistä asioista.

Hiihtokilpailut, päivälliset ja senrapelitilaisuus on Wanupissa helmikuun 11 pnä alkaen kello 11 ap. Kaikki tervetulleita.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Mäki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS

Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

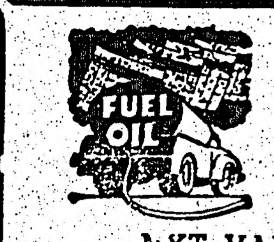

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat halrahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Naisten touhuista Finnish haalilla

Sudburyn naistenkerhon bingoilta on Finnish haalilla helmikuun 8 päivänä alkaen kello 7.30 illalla. Kuten ennenkin, naiset lupautuivat hommaamaan runsaasti voittoja ja koettamaan saada mahdollisimman hyviä. Siis pidetään mielessämme helmikuun 8 päivä.

Filmitilaisuus on haalilla helmikuun 4 päivänä. Filmin nimestä ei ole vielä tietoa. Naistenkerholaiset päättivät "antaa vähän kättä" tilaisuuden järjestäjälle ja lupautuivat laittamaan silloin herkulliset kahvit kotitekoisten leivonnaisten kera. Eiköös ole houkuttelevaa? Filmin nimestä, tilaisuuden alkamisajasta ym. tuonnempana.

Valitettavana seikkana pyydämme anteeksi sitä, että Sävel-kuoron bingovoittojen lahjoittajien joukossa oli raportterin asiantuntemattomuuden takia jäänyt pois Scandinavian Foodsin omistajat, Impi ja Simo Suomi, jotka lahjoittivat erilaisia ruokatavaroita. Anteeksi vieläkin ja kiitokset lahjoituksesta.

S.P.

Riku Walli kuoli viime tiistaina

Useita kymmeniä vuosia Sudburyssa asunut ja tällä seudulla laajalti tunnettu kansalaisemme Riku Walli kuoli tiistai-iltana eräässä windsorilaisessa sairaalassa minne hän meni hoidettavaksi viime viikon torstaina. Hän oli 68 vuotias.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Hilma Windsorissa ja poikansa Allan aviopuolisoineen sekä 4 lastenlasta Sudburyssa.

Pitkän aikaa Incon palveluksessa ollut Walli joutui muutama vuosi sitten jäämään heikentyneen terveytensä vuoksi eläkkeelle. Hän muutti vaimonsa Hilman kanssa Windsoriin viime keväänä.

Walli tuodaan Sudburyyn, vanhalle kotiseudulleen kätkettäväksi ikilepoon. Hänet haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan lauantaina, tammikuun 27 pnä kello 2 ip.

Canada ei ole vielä suhteissa Ateenan junttaan

Ottawa. — Canada ei ole määritellyt aikaa normaalisten diplomaattisuhteiden järjestämisestä Kreikan kanssa, kuten on menetellyt Yhdysvallat, Turkki ja Espanja.

Ulkoministeri Paul Martin sanoi alahuoneen istunnossa, että Canadan kohdalta ei ole kysymys diplomaattisesta tunnustamisesta, vaan toiminnallisten suhteiden järjestämisestä Ateenaan juntan kanssa.

Lisää Quebec-Pariisi sopimuksia tulossa

Montreal. — Maakuntahallituksen kulttuuriasiain ministeri Jean Noel Tremblay sanoi viikon alussa, että Quebecin ja Ranskan kulttuurisuhteet tulevat laajenemaan, ja että lähikuukausien aikana tehdään sarja uusia sopimuksia.

Ensimmäisessä sanomalehtien haastattelutilaisuudessa sen jälkeen kun hän palasi 12-päiväiseltä Pariisin matkaltaan, mr. Tremblay sanoi matkansa tarkoituksena olleen keskustella siitä miten voidaan parantaa ja laajentaa Ranskan ja Quebecin yhteistoimintaa.

Hän oli keskustellut Ranskan useiden hallitusministerien sekä presidentti Charles de Gaullen kanssa avaten siten "kaikki yhteydenpito-ovet".

Mutta hän ei ollut allekirjoittanut mitään uusia sopimuksia, eikä mitään erikoisesti määriteltyä uutta yhteistoimintamuotoa ole nyt tulossa vaikka enemmän sopimuksia on selvästikin tekeillä kulttuuriasiain kohdalta.

Samalla mr. Tremblay kumosi niitä huhuja, mitä vissit sanomalehdet ovat levittäneet hänen matkansa johdosta.

— Hän kieltäytyi jyrkästi vastaamasta mihinkään kysymykseen englanninkielellä.

— Hän kiersi kysymyksiä väitetystä kanatutkusennannosta Rene Levesquelle jonkun merentakaisen sanomalehtihaastattelun yhteydessä.

Hän mainitsi ilmeisen hyväksyvästi, että häntä vastassa oli lentomatkalla Ranskan pääministeri ja autonajuri limosineineen, "mitkä annettiin käyttööni koko 12 päivän ajaksi".

Quebecin itsemääräämisoikeudesta puhuttaessa hän sanoi olevansa horjumatta Quebecin pääministerin, Daniel Johnsonin kannalla.

Ranskassa vierailunsa aikana mr. Tremblay oli sanonut, että Quebecin täytyy olla kansan ja siinä mielessä ranskalaiskanadalaisten todellinen koti. Hänen mielestään tämä on sopusoinnussa Quebecin hallituksen ohjelman kanssa.

USA uhkailee Koreaa sotalaivoilla

(Jatkoa sivulta 1)

tapauksessa kaihda edes ydinsodan aloittamista.

Toiset haukat, kuten sen. John Stennis, ovat vaatineet "kovia toimenpiteitä.

Mutta demokraattien enemmistöryhmän johtaja senaattori Mike Mansfield (Mont.) ja senaatin ulkoasiain valiokunnan puheenjohtaja J W .Fulbright (Ark.) vaativat hallitukselta varovaisuutta:

"Meidän tulee pitää paitamme yllä . . .kunnes saamme parempia tietoja tapahtumasta", sanoi sen. Mansfield.

Sen. Fulbright sanoi: ". . . Meidän tulee varoa vetämästä johtopäätöksiä ennen kuin tunnemme kaikki tosiasiat . . . kaiken sen mitä todella on tapahtunut."

Hänen lausuntonsa tulkitsee monen muunkin senaattorin epäilyjä.

Tilatkaa Vapaus!

KUOLLUT

Jack Richard Walli

kuoli Hotel Dieu-sairaalassa Windsorissa, tiistaina tammikuun 23 pnä 1968, ollen 68 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi vaimonsa Hilma (o.s. Korpinen), 311 Lincoln Rd.,Windsor, Ontario; poikansa Allan. Sudburyssa; tyttärensä neiti Mirjam Valli, Suomessa ja 4 lastenlasta.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. S., Sudburyssa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina, klo 2 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Ystävät voivat käydä katsomassa perjantaina jälkeen klo 2 ip.

NYT ON ILMESTYNYT

TASKUKALENTERI 1968

Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja

Hinta 75c
ainoastaan Ontariossa)
(Ynnä 4c myyntiveroa,

Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

"Ikkuna Eurooppaan", Rajajoella 2:

Kaappauksen valmistelut

"IKKUNAN" TARKASTUS

Päivä päivältä varmistuin "ikkunan" komendanttina yhä enemmän siitä, että opeteltu osa on tullut näytellyksi hyvin. En ollut luullakseni tehnyt virheitä. Enempää rajavartiamme kuin nekään, joita varten tämä veräjä oli rajaan jätetty, eivät aavistaneet kaksoispeliäni. Mutta erehdyin, jatkaa Toivo Vähä, Ivan Petrov muistelmiaan.

Hyvä ystäväni rajalohkon komendantti Aleksandr Koltsov, joka oli myös tietoinen erikoistehtävästäni, pyysi minua käymään luonaan. Hän varoitti minua eräästä rajavartijasta, joka suhtautuu epäluuloisesti poistumisiini.

Tiesin itsekin, ettei ole helppoa pettää neuvostolaisten rajavartijoiden valppautta. Jonkin aikaa se onnistuu . . . Kuinka voisi esimerkiksi avata "ikkunan" öiseen aikaan, kun ei ole tarvetta mennä rajalle? Käytin apuna oveluuttani. Nostin puhelintorven, kohotin sitä huomaamatta vain vähän katkaistakseni kosketuksen ja soitin komendantille. Soitto ei tietenkään mennyt Koltsoville. Näytellen keskustelevani hänen kanssaan sovin tapaamisesta. Loppu oli helpompaa: nimitettiin yövartio siten, että vuorojen väliin olisi jäänyt "ikkuna".

Siinä vaadittiin paljon kekseliäisyyttä, suurta kestävyyttä ja ruumiillista kuntoa. Hiki virtasi toisenkin kerran, kun olin tehnyt kolmen ja jopa viiden tunnin matkan Pargolovoon tai Pestshanovkaan vieraan tärkeydestä riippuen.

Paljastumiseni vaara vaani joka askeleella. Mutta suurin vaara koitti, kun "ikkunan" saapui anarkisti Schultz-Stesinskaja, eli Maria Zaharishenko. Tuo seikkailijatar, sangen epävakaa naisihminen, oli kavaluuden ja valapattoisuuden perikuva. Tuolta "vieraalta" saattoi odottaa konnuuksia joka askeleella.

Kerran ollessamme jo aivan rajalla Schultz-Stesinskaja vaati, että palattaisiin takaisin rautatieasemalle etsimään hänen hukkaamaansa pistoolia.

— Teidän täytyy palata, kuuletteko?

Kieltäydyin, mutta hän oli itsepäinen: — Se on teidän syytänne, että putosin reestä. Ellei sitä olisi tapahtunut, asekin olisi paikallaan.

— Mutta raja ei ole paikka huvikävelyjä varten. — Jos vaaditte edelleenkin itsepintaisesti mielettömän pätösenne täyttämistä, kieltäydyn työskentelemästä kanssanne. Ja sitä paitsi, minun voisi olla syytä epäillä, että sen hukkaaminen oli provokaatio. Jospa te aiotte paljastaa rajavartijoille minun oikeat kasvoni?

Siinä iski kova kovaa vastaan. Olin itsepäinen, kuten suomalaiset yleensäkin, ja tuo 30-vuotias nainen joka oli ensimmäisten tapaamisten aikana tehnyt myönteisen vaikutuksen ja herättänyt jopa jonkinlaista mieltymystä, oli myöhemmin suorastaan vastenmielinen ylimielisyydessään.

En tiennyt, että Schultz-Stesinskaja oli lähetetty tavallaan tarkastaan "ikkunan" luotettavuutta. Käyttäytymiseni sai tuon naisenkin uskomaan komendantin luotettavuuteen.

Kerran tavatessamme Messing sanoi:

— Olet saanut toiset lujasti uskomaan, että olet heikäläinen. Tiedätkö millaisen arvion Stesin-kaja on sinusta antanut: "Varovainen ja hirveän itsepäinen mies".

Varmistaakseen tätä arviota OGPU:n johto päätti päästää vankilasta ja kuljettaa rajan yli Wrangelin veljenpojan. Tuolla, sanan varsinaisessa mielessä idiootilla ei ollut kerrassaan minkäänlaista merkitystä turvallisuuselinten kannalta.

Mutta Pariisissa hänkin sanoi sanansa "ikkunan" komendantin hyväksi: "Se on luotettavissa käsissä. Hän kuljetti minut hyvin rajan yli!"

"TRUSTI" VALMISTELEE TAPAAMISTA

Olin työskennellyt jo toista vuotta "Euroopan ikkunan' komendanttina.

On hyvin kaikea olla "kahden herran palvelijana". Ja kukaties olisi ollut ehkä vielä vaikeampaa, elleivät toimintani olisi ohjanneet sellaiset kokeneet neuvostoliittolaiset vastavakoilijat kuin Messing, Styrne, Artuzov . . . Elleivät rajavartijatoverini Paegle, Koltsov ja Orlov olisi olleet tavallaan kilpenäni. Juuri he varjelivat "ikkunan" komendanttia omien tovereiden taholta uhkaavalta paljastumisen vaaralta.

Syyskuussa 1925, kohta sen jälkeen kun Schultz-Stesinskaja oli suorittanut viimeisen tarkastusmatkansa "ikkunaan", varmistunut luotettavuudesta ja turvallisuudesta sekä ilmoittanut isännilleen tarkastuksen tuloksista, alkoi loppunäytös lähetä.

Minut kutsuttiin jälleen Gorohovaja-kadun varrella olevaan taloon. Näiden jo ennestään tuttujen tshekisten lisäksi, joiden johdolla olin kaikki nämä pitkät kuukaudet työskennellyt, oli läsnä Moskovasta saapunut vieras Vetshekan — OGPU:n edustaja Pillar.

Oliko se, jota täällä niin kärsimättömästi odotettiin, voinut kuvitella, että hänelle valmistetaan tällaista vastaanottoa! Hänen turvallisuudestaan huolehtivat kaikkein korkeimmat tshekistit!

— Vieras, jota odotamme on huomattu vastavallankumouksellinen, sanoi Messing minulle. Tiedät kuka on Savinkov. Tämä on monin verroin tärkeämpi. Nyt käsittänet, miksi me huolehdimme niin kovasti hänen turvallisuudestaan. Hänen päästään ei saa pudota yksikään hius! Tarvitsemme hänet vain elävänä. Ja se on kokonaan sinun vastuullasi, Ivan!

Pitkän pohdinnan jälkeen valitsimme ajan ja paikan, missä vieras ylittää rajan. Sovimme millä kulkuneuvolla hänet toimitetaan rautatieasemalle.

Paras aika rajan ylittämiseksi on pimeän koitto. Kohtauspaikaksi sovittiin Vanha Alakylä missä Suomen puolella ovat entisen tullin rauniot. Ulkomainen vieras joutuu liikkumaan suomalaisilla kaksipyöräisillä rattailla. Ne toimitetaan aivan joen rantaan ja sieltä komendantin saattamana rattaat lähtevät Pargolovoon.

— Mutta miksi Pargolovoon? kysyi Pillar. — Sehän on huomattavasti kauempana rajasta kuin. sanokaamme Petshanovka.

— Tämä johtuu siitä, että Petrov on käyttänyt lähimpää asemaa vain muutaman kerran koko "ikkunan" toiminnan aikana, vastasi Messing.

— Vaikka se onkin lähempänä rautatietä, niin siihen liittyy tietty vaara. Siellä saattaa tavata rajavartiopatrullin. Toiseksi, ja se on luultavasti tärkeintä. — Schultz-Stesinskaja ei ole käyttänyt tuota asemaa kertaakaan. Hän on hyvin perillä näistä seikoista ja on mahdollisesti ilmoittanut niistä ulkomaillakin.

— Kaikki on selvää, hyväksyi Pillar perustelut. — Voin ennen vain toivoa, ettei tapahdu mitään sattumia matkalla rajalta asemalle ja edelleen Moskovaan. Kerran kaikesmittä tämän päivän tarkastuksen tapahtui, Vetshekan—OGPU:n johdolle.

. . . Luulen, että tämä kaksoispeli vihdoinkin loppuu, palasin hyväntuulisena rajalle. Keinuen istumavaunuissa ja kuunnellen pyörien tasaista hytkytystä erittelin yhä uudelleen kaikkea, mitä olin kuullut talossa 'Gorohovaja-kadun varrella. En ollut loukkaantunut, että minulta oli salattu sen miehen nimi, jonka tulin tapaamaan. Ilmeisesti tässä tapauksessa on parempi tietää mahdollisimman vähän holhottavastaan.

Olin ylpeä tietoisuudesta, että juuri minulle oli näiden puolentoista vuoden aikana uskottu "ikkuna" ja että juuri minä myös lopetan aloitetun työn.

Poistuin junasta Pargolovossa. Päätin kävellä muutamat kilometrit rajavartioasemalle. Kun tämä reitti on vahvistettu ja juodumme ajamaan sitä pitkin, niin täytyy myös tutkia tie pienimpiä yksityiskohtia myöten.

Minulla ei ollut kiirettä mihinkään. Poistumisesta oli sovittu lohkon komendantin kanssa. Ikään kuin huvikävelyllä lyöden notkealla pajunoksalla kellastuneita lehtiä tien pientareella kasvavista pensaista mittasin askelin verkalleen kilometrejä. Kuinka monta kertaa olinkaan ollut täällä! Olisi luullut, että tunnen jo kaiken: mutkat, kuopat, ylä- ja alamäet sekä purojen ylitse rakennetut puusillat, ja silti joka kerta tuntui kuin olisin tutustunut siihen uudelleen. Niinpä nytkin muistiin painautui aution tien jokainen mutka, sen jokainen kuhmu. Kun edellisten matkojen aikana olin pitänyt tietä vain kulkureittinä, jota pitkin pääsee asemalle, niin nyt yritin ennustaa mahdolliset paikat, missä saattaisi tavata epäsuotavia todistajia, paikat, mistä voisi kuulla yllättäen sanat, lyhyet kuin laukaukset: "Seis! Kuka tulee"? Ja nämä kaksi rajalla niin tuttua sanaa saattaisivat muodostua viimeiseksi minun ja sen toisen elämässä, jota minun tulee varjella kuin silmäterää.

AUKKO RAJALLA

Puhelin soi vaativasti, itsepintaisesti. Heittäen jalkani sängystä lattialle lähestyin puhelinta:

— Kuuntelen, käsitän, tulen heti.

Peseydyttyäni kylmällä vedellä pyyhin kauan rintaa, kaulaa ja kasvoja karkealla pyyhkeellä, kunnes koko ruumis lämpeni.

Väsymys oli kadonnut jonnekin, vaikka olin ehtinyt levätä vain aivan vähän. Kesteat pyyhkeet auttoivat.

Kaikki taitaa olla kunnossa, tuumin itsekseni tyytyväisenä ulkonäööni. Valmistauduin kuin paraatiin. Eikä minun ollut tavattava muita kuin rajavartioosaston päällikkö Simanaitis. Mutta kun päällystö kutsuu, on ilmoittauduttava täydessä paraatiasussa.

— Olet siis tullut. Olen iloinen nähdessäni sinut, virkkoi Simanaitis nousten minua vastaan ja puristaen kättäni.

Siitä kuinka tuo tshekisti otti minut vastaan ja hymystä käsitin, että keskustelusta tulee miellyttävä.

— Minulla on hyviä uutisia sinulle. Näyttää siltä, kuin olisit sen jo käsittänytkin, sanoi lohkon päällikkö istuen pöydän ääreen ja kehottaen minua seuraamaan esimerkkiään. — Uutinen on seuraava. Keskuksen johto on antanut tehtäväkseni turvata selustasi. Päivänä, tai oikeammin yönä, jolloin ulkomainen vieras ylittää rajan, poistan vartioston matkareitin varrelta. Aleksandrovkan ja vanhan Valkeasaaren kylien välillä ryhdyn toimenpiteisiin rajavartioiden liikkumisen lopettamiseksi. Ja lopuksi. Kaikki junat ajavat tuona aamuna ilman rajavartiopatrulleja. Siis tienne on auki.

(JATKUU)

Kauneimmat
KUKAT
edesmenneen toverimme
Gust Salmisen
MUISTOLLE
E. ja W. Säilä
Mary Perälä
Ilma ja H. Rönty
TORONTO ONTARIO

USA tunnustanut Kreikan juntan

Ateena. — Yhdysvallat ryhtyi tiistaina Kreikan fasistijuntan kanssa "normaalisiin diplomaattisuhteisiin".

Ilmaisten USAn kannan muutoksen, Kreikassa oleva Yhdysvaltain suurlähettiläs Philips Talbot kävi tiistaina sotilasjuntan ulkoministeri Panayiotis Pipenelisin luona ja kertoi sitten sanomalehtien edustajille: "Todellisuudessa tämä tarkoittaa diplomaattisuhteiden uudelleen aloittamista".

Täten tuli Yhdysvalloista toinen NATO-maa, joka antoi täyden diplomaattitunnustuksen "mustien everstien" juntalle, mikä kukisti viime joulukuussa kuningas Konstantinin ja hänen kannattajiensa kaappausyrityksen. Turkki oli ensimmäinen NATO-maa joka järjesti "normaaliset diplomaattisuhteet" Kreikan sotilasjuntan kanssa.

Mainittakoon, että Espanja järjesti normaaliset diplomaattisuhteet juntan kanssa heti Amerikan jälkeen.

Washingtonin toimenpiteen kerrotaan antaneen suuren helpoituksen Ateenassa melko varmana merkkinä siitä, että 'toiset' länsimaat kuten Britannia, Länsi-Saksa ja Italia menettelevät pian samoin.

SYDÄMELLISET ONNITTELUMME

MERILLE

HÄNEN SYNTYMÄPÄIVÄNSÄ JOHDOSTA!

Helen ja Henry Lämpsä	Sally ja William Heikkilä
Elsa Romanoff	Martha ja Jack Tuovinen
Raimo Vepsa	Maija ja Uno Wuorinen
Rauha Prost	
Anni ja Karl Hobor	

KIITOS

Ja uudelleen kiitos. Tällaiset yllätykset aina piristää. Kiitos sylintäyteisistä tuomisista. Pahoittelen, kun kaikki osaa ottaneet eivät voineet saapua.

Onhan se loppu taipaleelle piristävä muistojen keidas, johon on virkistävä palata.

Kiitollisuudella,

MERI

TORONTO ONTARIO

KIITOS KUTSUSTA

Maija ja Uno

Uuden tuvan lämmin oli tunne,
kaikuna siihen oli talonväen luonne.
Ruoka se aivan suussa suli,
sen oli paistanut emännän virittämä tuli.
Kiitämme näistä antimista,
seurasta, vitseistä ja tanssista
ja tietysti soittajille musiikista.

ONNEA VAIN UUDEN TUVAN ASUKKAILLE!

Jenny ja Lennart Hjorth	Rauha ja Jussi Mäki
Meri ja Steve Smrek	Sadie ja Eino Erkkilä
Martha ja Kalle Kujanpää	Kaisa ja Matti Oksanen
Aune ja Tony Valentine	Elvi ja Lauri Penttinen
Hilma ja Lauri Leinonen	Ola ja Nick Ylikylä
Martha ja John Saloranta	Elsa ja Erkki Nikkola
Rauha Prost	Anni Lundin
Eva ja August Laitinen	Mrs. Chrons
Martha ja Jack Tuovinen	Anni ja Karl Hobor
Aino ja Gunnar Braks	

WILLOWDALE ONTARIO

KAUNEIMMAT KUKAT

edesmenneen toverimme ja ystävämme

GUST SALMISEN

MUISTOLLE

Hänen arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen

Analyseerasit aatteen aakkoset meille,
opin oikean, kunnon sä näytit.
Elon kiirastulessa taistellen
kanssamme voittoihin kuljit,
vielä huominen voittoja lupaa,
kun vain toimimme yhdessä muistoksi sun,
jääne ei joukosta kukaan.

Valkoinen lumi nyt hautakumpusi peittää,
kesäksi vaihtuvi vihreäks' maa.
Kauan sä pysyt muistossa meidän,
hyvin kauan vuosien taa.

Matti Mäkelä ja perhe	Paavo Vaurio
Vieno ja Henry Huhtanen	Edith ja Wm. Jokela
Meri Tohmo	Helmi Nikander
Kerttu ja Otto Hautala	Martha Willberg
Tekla Vuori	Hulda ja A. Ikonen
Sally ja W. Heikkilä	Kaisa Kaarto
Aino ja Emppu	Hulda ja Aarno Hietalahti
Helmi ja Eino Valkki	Juho Nissinen
Elsa Romanoff	

TORONTO ONTARIO